

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA TERENU W OBRĘBIE GEODEZYJNYM
JAMIELNIK ORAZ KLONOWO W GMINIE
LIDZBARK**

2017

Autor opracowania:

Małgorzata Lipińska

Grudziądz, marzec 2017/luty 2018

SPIS TREŚCI

I. ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU	5
1.1. Cel i zakres opracowania.....	5
1.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy	6
II. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	8
III. WYKORZYSTANE OPRACOWANIA I AKTY PRAWNE	15
IV. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	16
V. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	17
5.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu	17
5.2. Krajobraz	18
5.3. Budowa geologiczna i warunki geologiczno – inżynierskie	18
5.4. Gleby.....	22
5.5. Wody powierzchniowe i podziemne	24
5.6. Klimat.....	26
5.7. Jakość powietrza atmosferycznego.....	27
5.8. Flora i Fauna	30
5.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	38
VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	39
VII. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU.....	40
VIII. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	40
IX. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU	42
9.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu.....	42
9.2. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi.....	42
9.3. Wody powierzchniowe i podziemne	43
9.4. Powietrze i klimat akustyczny	45
9.5. Oddziaływanie w zakresie pól elektromagnetycznych.....	48
9.6. Krajobraz	49
9.7. Oddziaływanie na szatę roślinną i zwierzęta.....	51
9.8. Zasoby naturalne.....	62
9.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych.....	62
9.10. Oddziaływanie na ludzi.....	62
9.11. Dobra materialne	63
9.12. Gospodarka odpadami	63
9.13. Ocena oddziaływania – Synteza	63
X. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE SUIKZP	65
XI. NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUB WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY	65
XII. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH	

ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	66
XIII. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE	67
XIV. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	67
XV. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	67
XVI. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	68

I. ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU

1.1. Cel i zakres opracowania

Głównym celem opracowania projektu planu jest określenie sposobu zagospodarowania terenu obejmującego granice miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark, zgodnego z obowiązującymi przepisami prawnymi (dotyczącymi głównie planowania przestrzennego, ochrony środowiska ochrony przyrody i środowiska kulturowego), fizjografią terenu i aktualnymi potrzebami mieszkańców miasta. Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest przepisem prawa miejscowego, a jego ustalenia są treścią uchwały rady miasta. Zgodnie z art. 17. Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1073 z późn. zm.) projekt planu miejscowego sporządza się wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Celem prognozy jest określenie i ocena skutków dla środowiska przyrodniczego, które mogą wynikać z realizacji projektowanej funkcji terenu oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających potencjalne negatywne wpływy na środowisko.

Zakres prognozy oraz stopień jej szczegółowości wynika z artykułu 51 ust.2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.). W związku z powyższym prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) c)propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na pod-stawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Uzgodniono zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko do projektu planu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Olsztynie oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Olsztynie.

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje obszar objęty ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z ich realizacji. Niniejszą Prognozę sporządzono w formie opisowej, a zawarte w niej informacje są opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

1.2. Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

W celu sporządzenia Prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark zgłębiono dostępną literaturę i przeprowadzono następujące prace:

- przeanalizowano projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty Prognozą,

- przeanalizowano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i wojewódzkim istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;
- wzięto pod uwagę obecny stan zagospodarowania terenu zweryfikowany z mapami topograficznymi i ewidencyjnymi
- przeanalizowano i oceniono istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji analizowanego planu miejscowego,
- wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze, jako całość,
- określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji ustaleń opisanych w projekcie dokumentu,
- przeprowadzono wizję terenową.

Podczas opracowywania niniejszej prognozy wykorzystano następujące metody oceny: opisową, macierzy, analizę materiałów źródłowych oraz wykorzystano doświadczenie autorów w zakresie oceny oddziaływań różnego rodzaju przedsięwzięć na środowisko. Takie podejście umożliwiło przeprowadzenie wielokierunkowej i wielokryterialnej oceny oddziaływania ustaleń analizowanego planu miejscowego na środowisko.

W niniejszym opracowaniu przeanalizowano i oceniono przewidywane oddziaływania realizacji zapisów analizowanego planu miejscowego w różnych aspektach:

- bezpośrednie – będące oczywistą konsekwencją konkretnego zapisu;
- pośrednie – nie będące celem zapisu, ale stanowiące jego skutek;
- wtórne – będące odsuniętym w czasie następstwem realizacji innych zapisów;
- skumulowane – zsumowane zjawiska spowodowane różnymi zapisami;
- krótkoterminowe – występujące w czasie realizacji zadań wynikających z zapisów planu i ustępujące w niedługim czasie po zakończeniu ich realizacji lub wynikające z przeznaczenia terenu, na którym dana funkcja jest realizowana przez krótki okres czasu, w dużych odstępach czasowych np. obszary organizacji festynów;
- średnioterminowe – ustępujące po realizacji wszystkich elementów koniecznych do ich zakończenia np. etap budowy;
- długoterminowe – ich okres występowania utrzymuje się wiele lat po zakończeniu realizacji zapisów planu;
- stałe – utrzymujące się na zawsze po realizacji zapisów planu;
- chwilowe – utrzymujące się w bardzo krótkim czasie przy działaniach sprzyjających tym zjawiskom;
- pozytywne – mające wpływ na polepszenie stanu środowiska;
- negatywne – powodujące pogorszenie stanu środowiska, powstanie nowych źródeł zanieczyszczeń itd.;
- obojętne – ustalenia nie mające wpływu na środowisko, w przypadku niniejszej prognozy m.in. będące kontynuacją wcześniejszego kierunku zagospodarowania ustalonego w obowiązującym planie dla terenu objętego analizą.

II. POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Podstawowymi dokumentami powiązаныmi z projektem analizowanego planu są m.in.:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lidzbark, uchwalonego Uchwałą Nr XXIX/249/17 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 28 marca 2017 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark, październik 2016 r., Małgorzata Lipińska.

Zgodnie z aktualnie obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Lidzbark teren objęty analizowanym planem wskazano jako *Strefa rozwoju podmiejska „B” – Strefa obejmuje swym zasięgiem tereny położone po północno-wschodniej, zachodniej i południowo-zachodniej stronie miasta Lidzbark. Po północno-wschodniej części miasta wyznaczono tereny aktywizacji gospodarczej obejmującej funkcje przemysłowe, składów, magazynów i usług oraz wyznaczono tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Po południowo-zachodniej stronie miasta wyznaczono tereny do rozwoju zabudowy mieszkaniowej z usługami, natomiast po zachodniej stronie miasta - tereny rozwoju funkcji turystycznej. W strefie dopuszcza się lokalizacje wszelkich obiektów infrastruktury niezbędnych do prawidłowego zagospodarowania terenów, jak również wyodrębnienia na etapach projektowych terenów zieleni. Dopuszcza się utrzymanie istniejącego zagospodarowania terenów.*

Dla strefy „B” jako projektowane *Tereny rozwoju mieszkalnictwa i usług, dla których ustala się:*

- *przeznaczenie gruntów pod: zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową przy czym funkcje mogą występować łącznie i rozdzielnie.*

Dopuszcza się:

- *inwestycje w zakresie budownictwa jednorodzinnego,*
- *usługi komercyjne oraz nieuciążliwe rzemiosło usługowe,*
- *zieleń urządzoną oraz urządzenia sportu i rekreacji,*
- *urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,*
- *łączenie funkcji mieszkaniowych i usługowych,*
- *zakaz lokalizacji usługowych, mogących powodować stałe bądź okresowe uciążliwości dla podstawowych funkcji terenu,*
- *łączenie lokali mieszkalnych z działalnością usługową nie powodującą pogorszenia warunków zamieszkania i użytkowania sąsiednich budynków lub lokali przeznaczonych na pobyt ludzi.*

Teren analizowanego dokumentu częściowo jest objęty Krajowym Programem Oczyszczania Ścieków, częściowo położony jest w zasięgu aglomeracji Aglomeracja Lidzbark (powołana rozporządzeniem Wojewody Warmińsko – Mazurskiego nr 28/2006, powołana aglomeracja obejmuje miejscowości, tj. Lidzbark, Ciechanówko, Wlewska, Cibórz, Jamielnik).

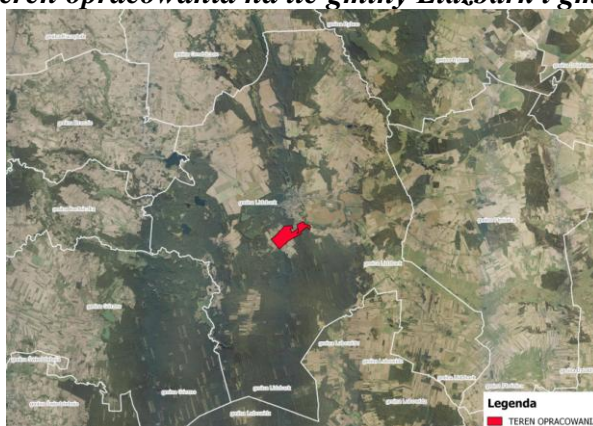

Według Strategii Rozwoju miasta i gminy Lidzbark głównym czynnikiem stymulującym rozwój danego obszaru jest zachowanie równowagi między rozwojem gospodarczym, społecznym a stanem środowiska naturalnego, m.in. poprzez: rozwój infrastruktury wodno – ściekowej, poprawa układu komunikacyjnego i rozbudowa infrastruktury okołodrogowej, rozwój budownictwa mieszkaniowego i infrastruktury społecznej, poprawa ładu przestrzennego, pozyskiwanie i przygotowanie nowych terenów pod inwestycje. Są to niektóre elementy warunkujące funkcjonowanie i rozwój regionów punktu widzenia społecznego i gospodarczego.

W bezpośrednim sąsiedztwie terenu objętego granicami analizowanego dokumentu obowiązują trzy palny miejscowe. Na północny wschód obowiązuje Uchwała Nr XXII/145/96 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 30 grudnia 1996 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lidzbark w miejscowości Cibórz (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej), wcinający się w teren objęty granicami analizowanego dokumentu (otoczony z trzech stron) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu działek Nr: 241/1, 241/2 i 241/3 obręb Jamielnik, gmina Lidzbark (Uchwała Nr XX/150/08 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 26 czerwca 2008 r.) (tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej) oraz otoczony ze wszystkich stron położony w środkowo południowo wschodniej części terenu analizowanego dokumentu zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lidzbark - tereny zabudowy mieszkaniowej, zabudowy usługowej, zabudowy produkcyjnej (Uchwała Nr XXII/146/96 Rady Miejskiej w Lidzbarku z dnia 30 grudnia 1996 r.).

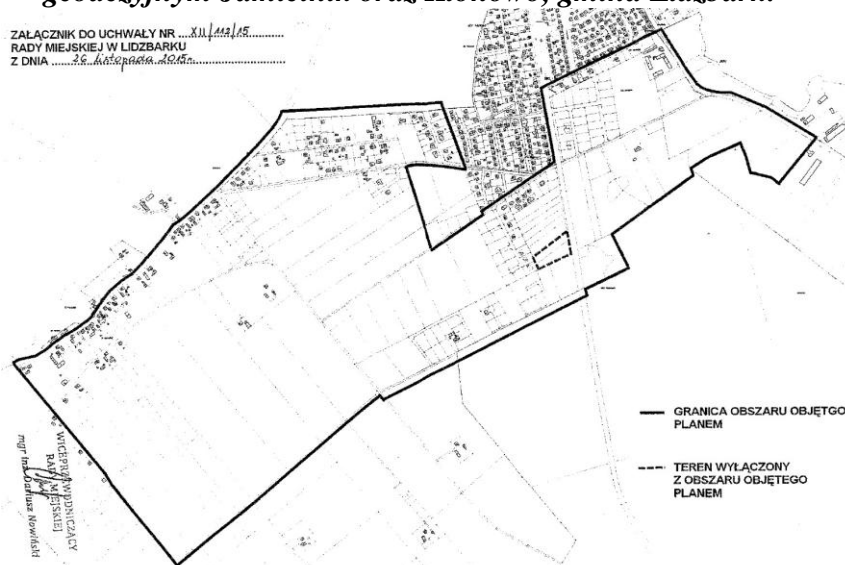
W odniesieniu do przestrzeni analizowany teren znajduje się w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, oraz w zachodniej części powiatu działdowskiego. Opracowanie obejmuje teren położony w centralnej części gminy Lidzbark w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo. Omawiany teren położony jest na południowy zachód od miasta Lidzbark. Teren położony jest na południe od miasta Lidzbark. Teren przecina droga wojewódzka nr 541, ponadto w zachodniej części terenu biegnie droga powiatowa nr 1353N, zaś we wschodniej części stanowiąc jednocześnie granice terenu planu droga powiatowa nr 1292 N.

Rysunek 1. Teren opracowania na tle gminy Lidzbark i gmin sąsiednich.

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 2. Granice miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark.

Źródło: Załącznik graficzny do uchwały nr XII/112/15 z dnia 26 listopada 2015 r. Rady Miejskiej w Lidzbarku o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark.

Analizowany Plan miejscowy przewiduje następujące przeznaczenie terenu zgodnie z ustaleniami wskazanymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta i Gminy Lidzbark:

- 1) MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2) MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej nieuciążliwej,
- 3) U – tereny zabudowy usługowej,
- 4) RM – tereny zabudowy zagrodowej,
- 5) UP – teren zabudowy usług publicznych,
- 6) ZP – tereny zieleni urządzonej,
- 7) ZL – tereny lasów,
- 8) R – tereny rolnicze,
- 9) IT – teren infrastruktury technicznej,
- 10) KDZ – tereny publicznych dróg klasy zbiorczej,
- 11) KDL – tereny publicznych dróg klasy lokalnej,
- 12) KDD – tereny publicznych dróg klasy dojazdowej,
- 13) KX – tereny ciągu pieszego,
- 14) KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Projekt planu wprowadza następujące, najważniejsze ograniczenia w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu:

- 1) w pasie technicznym szerokości 6,5 m od osi istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych SN występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.

- 2) do czasu realizacji sieci kanalizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych, z wyłączeniem przydomowych oczyszczalni ścieków.

Ponadto analizowany dokument w zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu ustala:

- 1) zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska na terenach sąsiednich, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 2) prowadzona działalność powinna spełniać wymogi obowiązujących przepisów szczególnych w zakresie ochrony środowiska (w tym w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz hałasu),
- 3) dopuszczalny poziom hałasu jak dla terenów pod zabudowę mieszkaniową,
- 4) wprowadzenie nowych zadrzewień i zakrzewień zgodnych z miejscowymi warunkami siedliskowymi w formie grup drzew i krzewów oraz w szpalerach wzdłuż ciągów komunikacyjnych i granic własności,
- 5) kształtowanie pasów zadrzewień pod kątem dobrego przewietrzenia terenu,
- 6) zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji;
- 7) zakaz składowania wszelkich odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych
- 8) segregację i zagospodarowanie odpadów, zgodnie z lokalnymi przepisami oraz przepisami odrębnymi,
- 9) w przypadku terenów RM - obiekty inwentarskie w gospodarstwach ogranicza się do maksymalnie 5DJP;
- 10) dla terenów ZP:
  - a) wprowadzenie nowych zadrzewień i zakrzewień zgodnych z miejscowymi warunkami siedliskowymi w formie grup drzew i krzewów oraz w szpalerach wzdłuż ciągów komunikacyjnych i granic własności;
  - b) dopuszczalny poziom hałasu jak dla terenów pod zabudowę rekreacyjno-wypoczynkowe;
  - c) segregację i zagospodarowanie odpadów, zgodnie z lokalnymi przepisami oraz przepisami odrębnymi.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów:

- 1) tereny 36MN, 37MN położone są w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego, dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.
- 2) tereny 12MN/U, 13MN/U położone są w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego, dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych;
- 3) tereny 14MN/U, 15MN/U, 16MN/U, 17MN/U położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry, dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.

- 4) tereny 3U, 4U, 5U, 6U, 7U położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry, dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.
- 5) teren 7RM położony jest w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego, dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.
- 6) tereny 7ZP, 8ZP położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.
- 7) tereny 4ZL, 5ZL, 6ZL, 7ZL położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych,
- 8) teren 3ZL położony jest w granicach Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.
- 9) teren 1R położony jest w granicach Górznieńska-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.
- 10) tereny 1KDZ w części, 2KDZ położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych;
- 11) teren 1KDZ w części, położony jest w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.
- 12) teren 4KDL w części, położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych;
- 13) teren 2KDL w części, położony jest w granicach Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych;
- 14) teren 4KDL w części, położony jest w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych;
- 15) teren 6KDL w części, położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych;
- 16) teren 6KDL w części, położony jest w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.
- 17) teren 9KDD położony jest w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.

- 18) tereny 50KDW, 51KDW, 52KDW, 53KDW położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych;
- 19) tereny 47KDW, 48KDW, 49KDW położone są w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego dla którego obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej ustala:

- 1) dla obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków:
  - a) podporządkowanie zasadzie maksymalnej ochrony pierwotnej substancji oraz oryginalnych elementów wystroju, bryle budynku, kształtowi i pokryciu dachowemu, wystrojowi i kolorystyce elewacji, stolarce drzwiowej i okiennej, a nowe materiały kompatybilne z historycznymi, które kolorem, fakturą i rozmiarem będą dopasowane do substancji zabytkowej,
  - b) zasadę zachowania zabytku w możliwie niezmienionej postaci,
  - c) realizację elewacji budynków w kolorach pastelowych,
  - d) nakaz stosowania jednakowych rozwiązań materiałowych i kolorystycznych, w tym pokrycia dachowego w obrębie jednej działki budowlanej,
  - e) nakaz stosowania stolarki okiennej o podziałach wynikających z pierwotnego projektu budynku,
  - f) zakaz wykonywania ocieplenia niszczącego lub przesłaniającego detale architektoniczne elewacji frontowej budynków,
  - g) pokrycie połączeń dachowych dachówkami ceramicznymi, metalowymi lub kompozytowymi,
  - h) dopuszczenie rozbudowy lub nadbudowy wyłącznie pod warunkiem kontynuacji formy i wystroju architektonicznego obiektów rozbudowywanych lub nadbudowywanych;
- 2) wszelkie działania inwestycyjne w obrębie i na obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego;
- 3) ustalenia ust. 5 nie obowiązują w przypadku wykreślenia obiektu z gminnej ewidencji zabytków.

W zakresie modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej ustala:

- 1) obsługę komunikacyjną z istniejących i projektowanych przyległych do terenów dróg publicznych i wewnętrznych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) lokalizację obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej;
- 3) dopuszczenie lokalizacji infrastruktury technicznej w tym obiektów i urządzeń punktowych (takich jak np. stacje transformatorowe, przepompownie itp.) na wydzielonych geodezyjnie działkach, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 4) powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu, do sieci, zgodnie z przepisami odrębnymi;

- 5) zaopatrzenie w wodę:
  - a) z sieci wodociągowej,
  - b) dopuszczenie modernizacji, przebudowy i rozbudowy istniejącej sieci wodociągowej;
- 6) gospodarkę ściekami i wodami opadowymi:
  - a) odprowadzenie ścieków bytowych do układu kanalizacyjnego,
  - b) dopuszczenie budowy, rozbudowy i przebudowy sieci kanalizacyjnej,
  - c) zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działki, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 7) zaopatrzenie w energię elektryczną:
  - a) poprzez istniejącą i projektowaną sieć elektroenergetyczna średniego i niskiego napięcia,
  - b) realizację sieci elektroenergetycznej jako podziemnej;
- 8) zaopatrzenie w ciepło - z nieemisyjnych lub niskoemisyjnych źródeł ciepła, w oparciu o indywidualne ekologiczne urządzenia grzewcze;
- 9) zaopatrzenie w gaz - z sieci gazowej lub gaz bezprzewodowy (butle gazowe);
- 10) telekomunikacyjnej - dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

Ponadto dla niektórych terenów funkcjonalnych omawiany projekt Planu ustala zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, m.in.:

- 1) nowe zagospodarowanie terenu powinno zapewniać wysokie walory przestrzenne i architektoniczne;
- 2) realizację zabudowy w obrębie nieprzekraczalnych linii zabudowy zgodnie z rysunkiem planu;
- 3) realizację wszystkich budynków w obrębie jednej działki budowlanej o jednakowej kolorystyce i architekturze;
- 4) dla istniejących obiektów, których gabaryty, bądź lokalizacja na działce wykraczają poza parametry ustalone w niniejszym planie, uznaje się za zgodne z planem i dopuszcza się ich dalsze użytkowanie, w tym możliwość przeprowadzenia remontów, przebudowy oraz rozbudowy z zachowaniem parametrów określonych w planie.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy Plan:

- dla terenów 10MN/U, 11MN/U, 12MN/U, 13MN/U, 14MN/U nakazuje stosowania technologii budowy zapewniającej ochronę przed hałasem i drganiami związanymi z ruchem komunikacyjnym zgodnie z przepisami odrębnymi.
- dla terenu 3U nakazuje stosowania technologii budowy zapewniającej ochronę przed hałasem i drganiami związanymi z ruchem komunikacyjnym zgodnie z przepisami odrębnymi

W niniejszym opracowaniu wskazano, iż teren objęty projektem analizowanego planu miejscowego, z uwagi występujące tu warunki przyrodnicze takie jak rzeźbę terenu,

położenie, dostępność infrastruktury technicznej: wodociągi i kanalizacja, bliskość układu komunikacyjnego – drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne, jest predysponowany pod rozwój funkcji mieszkaniowej oraz usługowej.

Uwarunkowania środowiska przyrodniczego nie stanowią przeszkody dla realizacji założonej funkcji.

III. WYKORZYSTANE OPRACOWANIA I AKTY PRAWNE

W trakcie prac nad niniejszą prognozą wykorzystano m.in. następujące opracowania jak i akty prawne¹:

- ustawa z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko;
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska;
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. - Prawo geologiczne i górnicze,
- ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne;
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków;
- ustawa z dnia z dnia 14 grudnia 2012 r. r. o odpadach;
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami;
- *Fizjografia urbanistyczna*, Adolf Szponar, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003;
- *Geneza, analiza i klasyfikacja gleb*, Andrzej Mocek, Stanisław Drzymała, Piotr Maszner, Wydawnictwo Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu, Poznań 2004;
- *Oceny oddziaływania na środowisko*, Krzysztof Nitko, Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2007;
- *Oddziaływanie zanieczyszczeń powietrza na środowisko*, Katarzyna Juda-Rezler, Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2006;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo w gminie Lidzbark, październik 2016 r., Małgorzata Lipińska;
- *Parametry geotechniczne gruntów budowlanych oraz metody ich oznaczania*, Włodzimierz Kostrzewski, Wydawnictwo Politechniki Poznańskiej, Poznań 2001;
- *Podstawy gleboznawstwa*, Saturnin Zawadzki, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2002;
- *Podstawy metodyki oceny środowiska przyrodniczego człowieka*, Daniela Sołowiej, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 1992;

---

¹ Stan na 03.08.2016 r.

- Richling A., Solon J., 1996. Ekologia krajobrazu. Wydawnictwo Naukowe PWN. Warszawa;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71);
- Ocena roczna jakości powietrza w województwie Warmińsko-Mazurskim, Raport za 2015 r., WIOŚ w Olsztynie, kwiecień 2016;
- *Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, Październik, 2013r.;
- Mapa hydrograficznego podziału Polski;
- Mapy topograficzne w skali 1:50 000;
- Mapy topograficzne w skali 1:10 000;
- Bank Danych Lokalnych, Główny Urząd Statystyczny - <http://stat.gov.pl/bdl>;
- www.google.pl/maps;
- www.codgik.gov.pl;
- www.bdl.lasy.gov.pl/;
- www.pgi.gov.pl;
- www.geoportal.gov.pl;
- <http://www.psh.gov.pl>.

IV. METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU MPZP ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA

Analiza skutków realizacji ustaleń zawartych w projekcie planu powinna być przeprowadzona metodą bezpośrednich obserwacji i pomiarów tych komponentów środowiska, na które ustalenia planu mają największy wpływ. Przewidywane metody realizacji postanowień analizowanego dokumentu pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do państwowego monitoringu środowiska, który to prowadzony jest przez organy administracji państwowej m.in. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną czy Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska. Taka kontrola powinna mieć miejsce w każdym przypadku wydania pozwolenia na budowę. Ponadto ustalenia zawarte w omawianym planie miejscowym, a przede wszystkim te, które mają wpływ na stan i kształtowanie środowiska przyrodniczego winny być okresowo sprawdzane, zaś z wizji w terenowych powinien być sporządzany protokół na potrzeby oceny prawidłowej polityki gospodarki przestrzennej, w tym realizacji ustaleń dotyczących ochrony środowiska. Przewidziane projektem planu funkcje terenów nie spowodują znaczących negatywnych zmian w środowisku przyrodniczym i życiu ludzi pod warunkiem zachowania wszystkich nakazów i zakazów w zakresie gospodarki wodno – ściekowej i odpadami, natężenia hałasu itp., ustalonych planem miejscowym.

Zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2017 roku, poz. 1073 z późn. zm.) Wójt zobowiązany jest do przeprowadzenia oceny aktualności studium i planów miejscowych poprzez analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy oraz ocenę postępu w opracowywaniu planów miejscowych. Analizy te powinny zostać wykonywane co najmniej raz w czasie kadencji rady gminy.

V. ANALIZA I OCENA STANU ŚRODOWISKA NA OBSZARZE OBJĘTYM PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

5.1. Położenie fizyczno-geograficzne i ukształtowanie terenu

Teren objęty ustaleniami analizowanego dokumentu obejmuje obszar położony w zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego, oraz w zachodniej części powiatu działdowskiego. Opracowanie obejmuje teren położony w centralnej części gminy Lidzbark w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo. Omawiany teren położony jest na południowy zachód od miasta Lidzbark. Teren położony jest na południe od miasta Lidzbark. Teren przecina droga wojewódzka nr 541, ponadto w zachodniej części terenu biegnie droga powiatowa nr 1353N, zaś we wschodniej części stanowiąc jednocześnie granice terenu planu droga powiatowa nr 1292 N.

Teren analizowanego dokumentu zajmuje powierzchnię około 150 ha. Na omawianym terenie w stanie istniejącym przeważają grunty rolne, znajdujące się w granicach administracyjnych obrębu Jamielnik.

Pod względem fizycznogeograficznego podziału Polski (Kondracki, 2009) obszar gminy i miasta Lidzbark położony jest w podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckie (makroregionie Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie) i Niziny Środkowopolskie (makroregionie Nizina Północno-mazowiecka). W obrębie makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie znajdują się fragmenty mezoregionów: Garbu Lubawskiego (315.15) położonego na północny zachód od siedziby gminy miejscowości Lidzbark oraz Równiny Urszulewskiej (315.16) sandr przechodzący przez centralną część gminy do miejscowości Nowa Wieś. Od wschodu sąsiaduje on z mezoregionem Wzniesienia Mławskie (318.63) makroregionu Nizina Północno-mazowiecka.

Teren opracowania znajduje się w całości na obszarze Równiny Urszulewskiej – stanowi ona wschodnią część Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego, między Pojezierzem Dobrzyńskim na zachodzie, Garbem Lubawskim na północnym zachodzie i północy oraz Niz. Północnomazowiecką na wschodzie. Region bierze nazwę od wsi Urszulewo, a jego powierzchnia wynosi ok. 850 km² i obejmuje sandr fazy poznańskiej zlodowacenia Wisły. Na obszarze równiny znajdują się nieliczne jeziora wytopiskowe, z których największym jest Jezioro Urszulewskie (293 ha, głęb. 6,2 m). Wzdłuż północno-wschodniego skraju regionu przepływa uchodząca do Narwi Wkra, zaś w środkowej części znajdują się źródła rzeki

Skrwy (Północnej). Znaczna część regionu jest zalesiona (*Lasy Lidzbarskie, Lasy Skrwileńskie*). Znajduje się tu Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy. Stanowiska wyspowe świerczyn subborealnych; fragmenty zbiorowisk naturalnych (bory mieszane, grądy) chronione w rezerwach i parkach krajobrazowych: Górznieńsko-Lidzbarskim i Welskim. Z piasków luźnych i słabogliniastych rozwinęły się gleby rdzawe (Arenosols) i bielcowe (Podzoluvisols). Jedyne miasto — Lidzbark Welski.

5.2. Krajobraz

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody walory krajobrazowe to wartości ekologiczne, estetyczne lub kulturowe obszaru oraz związane z nimi rzeźba terenu, twory i składniki przyrody, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka. Analizowany teren posiada średnie walory przyrodnicze, zarówno flory jak i fauny, natomiast występująca tu roślinność w większości została przekształcona przez człowieka. Znajduje się tu zieleń typowa dla obszaru wiejskiego oraz roślinność towarzysząca zabudowie zagrodowej i polom uprawnym. W analizowanym terenie charakterystycznym elementem jest bliskie sąsiedztwo kompleksów leśnych – można stwierdzić, iż teren otoczony jest z trzech stron kompleksem leśnym, a z czwartej graniczy z granicą administracyjną miasta Lidzbark.

Analizowany teren położony jest na południowy zachód od miasta Lidzbark, na jego przedmieściach. Teren przecina droga wojewódzka nr 541, ponadto w zachodniej części terenu biegnie droga powiatowa nr 1353N, zaś we wschodniej części stanowiąc jednocześnie granice terenu planu droga powiatowa nr 1292 N. Teren od północy i południa graniczy z polami uprawnymi. Wschodnia, północna i północno zachodnia część analizowanego terenu, wzdłuż głównych dróg i przy granicy miasta jest już zabudowana. Natomiast pozostałą część terenu stanowią pola uprawne z niewielkim lasem.

Na pozytywny odbiór wizualny krajobrazu analizowanego terenu wpływa przede wszystkim znajdujące się tereny leśne oraz 2 niewielkie zbiorniki wodne znajdujące się w środkowej części planu. Niewątpliwie na atrakcyjność terenu wpływa jego położenie w otoczeniu obszarów chronionych z mocy ustawy o ochronie przyrody, a także częściowe położenie w granicach niektórych z nich – Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry – wschodnia część terenu, Welski Park Krajobrazowy – wschodnia północna część terenu oraz niewielki fragment terenu w południowej części znajduje się w zasięgu granicy Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego.

Analizowany obszar reprezentuje krajobraz typowy dla obszaru wiejskiego, będącego pod wpływem presji zabudowy miast Lidzbark. Występują tu niewielkie tereny leśne.

5.3. Budowa geologiczna i warunki geologiczno – inżynierskie

Obszar arkusza Lidzbark położony jest w obrębie niecki warszawskiej synklinorium kościerzyńsko-puławskiego (dawniej niecka brzeźna) (Żelaźniewicz i in. 2011). Strop fundamentu krystalicznego w okolicy Lidzbarka leży prawdopodobnie na głębokości ponad 4000m (Galon i in. 1979, Marek 1983). Na podłożu krystalicznym zalegają morskie osady paleozoiczne, głównie kambru, ordowiku, syluru, łącznie ponad 700 m miąższości (Marek 1983). Osady dewonu, karbonu i dolnego permu na tym obszarze nie występują. Na utworach

syluru leżą morskie i lagunowe osady permu górnego o miąższości ponad 500m. Utwory mezozoiczne reprezentowane są przez serie osadowe triasu, jury i kredy, łącznie o miąższości około 3000 m (Galon i in. 1979, Marek 1983). Stropową część utworów mezozoicznych obejmują osady kredy górnej, głównie szare i jasnoszare margle, wapienie i wapienie margliste, o miąższości kilkuset metrów (Galon i in. 1979, Marek 1983). Ich strop w rejonie Lidzbarka położony jest na rzędnej poniżej 130 m p.p.m. Powyżej kredy górnej zalegają utwory paleogenu, leżące bezpośrednio w podłożu czwartorzędu. Obszar arkusza położony jest w obrębie rozległego obniżenia W podłożu czwartorzędu zwanego depresją Lidzbarka Welskiego (Lamparski 1983, Niewiarowski, Wysota 1996, Wysota 2002, 2003). Jej dno w okolicy Lidzbarka znajduje się na rzędnej 100–130 m p.p.m. i podnosi się ku NW do około 80 m p.p.m. Lokalnie dno depresji zbudowane jest z ciemnozielonych lub szarzielonych piaskowców marglistych i margli piaszczystych dolnego paleocenu. Zwartym płaszczem w dnie depresji występują utwory dolnego oligocenu, rozpoznane w okolicach Klonowa, Ciborza i Mł. Łęcka (Galon i in. 1979, Wysota 2002, 2003). Są to szare, szarzielone i zielone piaski kwarcowe z glaukonitem.

W obszarze depresji Lidzbarka Welskiego brak jest osadów neogenu, które zostały usunięte przez procesy niszczące w plejstocenie. W obszarze arkusza Lidzbarka występuje raczej rzadko spotykana w tym regionie miąższość osadów czwartorzędowych, osiągających ponad 250 m (Niewiarowski, Wysota 1996, Wysota 2002, 2003). Maksymalne miąższości stwierdzono w Ciborzu (271,7 m) i Mł. Łęcku (297,7 m). W profilu stratygraficznym plejstocenu występują kompleksy osadowe zlodowacenia narwi, zlodowaceń południowopolskich i środkowopolskich oraz zlodowacenia wisły, a także serie rzeczne, prawdopodobnie z interglacjałów augustowskiego i mazowieckiego. Osady najstarszego zlodowacenia – narwi, gliny zwałowe i osady zastoiskowe, zalegają zwartym płaszczem (do 5 m miąższości) bezpośrednio na osadach podłoża czwartorzędu w dnie depresji Lidzbarka Welskiego. Utwory te przykryte są przez piaski i mułki rzeczne (do 25 m miąższości) interglacjału augustowskiego. Nad osadami tego interglacjału zalega kompleks osadów południowopolskich o miąższości do 90 m, składający się z dwóch względnie trzech pokładów glin zwałowych, prawdopodobnie reprezentujących zlodowacenia sanu 1 i sanu 2 (Wysota 2002, 2003). Gliny zwałowe tych zlodowaceń przykryte są przez ły i mułki zastoiskowe o miąższości ponad 20 m, na których zalegają miąższe (60-90 m) serie piasków, mułków i łów rzecznych, rzeczno-jeziornych i jeziornych interglacjału mazowieckiego (Niewiarowski, Wysota 1996, Wysota 2002, 2003).

Powyżej utworów interglacjału mazowieckiego znajduje się kompleks osadów zlodowaceń środkowopolskich o miąższości rzędu 80–130 m. W jego obrębie występuje 5 pokładów glin zwałowych oraz powiązane z nimi osady zastoiskowe i wodnolodowcowe, powstałe podczas zlodowaceń odry i warty. Osady stadiału górnego zlodowacenia warty – stadiału mławy występują powszechnie na powierzchni w południowo-wschodniej części arkusza Lidzbark (Wysota 2003). Obejmują one gliny zwałowe wysoczyzn morenowych, piaski i żwiry sandrowe, a lokalnie również piaski i żwiry kemów.

Kompleks osadów zlodowacenia wisły obejmuje gliny zwałowe (dwa pokłady) i związane z nimi genetycznie inne osady oraz utwory sandrowe, zastoiskowe i rzeczne, łącznie o miąższości do 40 m (Wysota 2002, 2003). Gliny zwałowe oraz piaski, żwiry i głązy

lodowcowe i gliny spływowe budują powierzchnię wysoczyzn morenowych w zachodniej, północno-zachodniej i północnej części arkusza. Lokalnie, na południe od Lidzbarka oraz w rejonie Turzy Małej i Murawek występują piaski i żwiry moren czołowych, a koło Murawek i na zachód od Wlewska piaski, żwiry i mułki kemów. Powierzchni sandrowe występujące w rejonie Bryńska Kolonii i Lidzbarka oraz powszechnie w zachodniej, środkowej i północnej części arkusza zbudowane są z piasków i żwirów. Osady ostatniego zlodowacenia obejmują również piaski i żwiry teras rzecznych Wkry i dawnej doliny Welu między Ciborzem a Nowym Dworem. Osady holocenijskie występują w dnach dolin rzecznych, rynien subglacjalnych, suchych dolin i dolinek denudacyjnych oraz wypełniają dna licznych zagłębień wytopiskowych. Są to głównie torfy, gytie i piaski jeziorne, piaski delt rzecznych, piaski i żwiry oraz mady teras zalewowych Wkry i Welu, piaski i żwiry stożków napływowych oraz namuły i deluwia. (Komentarz do mapy sozologicznej 1:50000 Arkusz N-34-100-B „Lidzbark”)

Obok kształtu podstawowym wyznacznikiem poszczególnych form terenu jest budowa geologiczna, która w znacznym stopniu warunkuje ukształtowanie powierzchni ziemi, wpływa na wsiąkanie lub odpływ wód, występowanie wielu roślin, które rozwijają się na glebach wytworzonych na danych rodzajach skał.

Rzeźba terenu

Na zachód i północ od Wzniesień Mławskich występuje znacznie bardziej urozmaicona rzeźba terenu, powstała podczas maksymalnego zasięgu i recesji ostatniego lądolodu skandynawskiego na tym obszarze. Granica maksymalnego zasięgu ostatniego lądolodu przebiegała mniej więcej wzdłuż linii Bryńsk Kolonia – Bełk – Nowy Dwór – Miłostajki – Turza Mała (Wysota 1999, 2002, 2003, Sobiech, Wysota 2014, Wysota, Sobiech 2014). Nastąpiło to w fazie poznańskiej zlodowacenia wisły, prawdopodobnie około 19–18 tys. lat temu (Wysota, Molewski 2011). Podczas postępu ostatniego lądolodu w rejonie Bryńska Kolonii oraz na południe od Jamielnika i Bełku powstał starszy (wyższy) poziom sandru dobrzyńskiego (Wysota 1999, 2002, 2003, Sobiech, Wysota 2014, Wysota, Sobiech 2014). Tworzy on rozległą równinę na wschód od Bryńska Kolonii położoną na wysokości 157–150 m n.p.m. Równinę tę tworzą dwa rozległe, zrośnięte ze sobą płaskie stożki sandrowe (lidzbarski i bryński), powstałe u wylotu rynien subglacjalnych (Wysota 1999, Sobiech, Wysota 2014). Nieliczne wzniesienia moren czołowych związane z maksymalnym zasięgiem lądolodu na wschód od Bełku zachowały się w okolicy Turzy Małej i Murawek. Moreny te wskazują, że podczas maksimum zasięgu lądolód ostatniego zlodowacenia raczej nie dotarł tu do krawędzi wysoczyzny morenowej Wzniesień Mławskich (Wysota 1999, 2002). Z maksymalnym zasięgiem ostatniego lądolodu związane są też największe rynny subglacjalne na tym terenie: rynna jezior Bryńskich, rynna jeziora Lidzbarskiego, rynna jeziora Jeleńskiego oraz rynna jeziora Grądy, a także oz Borówna. W strefie marginalnej maksymalnego zasięgu lądolodu powstał też wał moreny czołowej na południowy wschód od Jamielnika (Wysota 1999, 2002). W obszarze na północ i wschód od Lidzbarka dominującym elementem rzeźby jest młodszy poziom sandrowy. Odpowiada on niższemu poziomowi sandru dobrzyńskiego i tzw. sandrowi Dąbrówna, które związane są z młodszymi etapami recesji ostatniego lądolodu (Wysota 1999, 2002, Gałązka i in. 2014). Zwykle

tworzy on powierzchnie równinne o niewielkich deniwelacjach (do 2 m). W okolicy Bełku i Nowego Dworu młodszy poziom sandrowy podcina wyższy poziom sandru dobrzyńskiego. W otoczeniu równin sandrowych występują fragmenty wysoczyzn morenowych, np. w okolicy Klonowa, Wlewska, Jamielnika, Lidzbarka, Jelenia, Wąpierska oraz Koszelew. Wznoszą się one do wysokości 150–170 m n.p.m. Przeważnie jest to wysoczyzna morenowa płaska o deniwelacjach do 2 m, a lokalnie występuje wysoczyzna morenowa falista o deniwelacjach 2–5 m. Z recesją ostatniego lądolodu związane są pagórki I wały kemowe w okolicy Wlewska oraz Murawek, a także niewielkie równiny zastoiskowe koło Jamielnika i Koszelewk. W okolicy Słupa i Chełst utworzyły się formy marginalne, w tym moreny czołowe związane z krótkotrwałym postojem krawędzi lodowej podczas subfazy kujawsko-dobrzyńskiej, około 18–17 tysięcy lat temu (Wysota 2002). Ważnym elementem ukształtowania rzeźby terenu jest dolina rzeki Wel. Składa się ona z trzech różnych pod względem morfologicznym odcinków. Na odcinku jezioro Grądy –Cibórz jest to słabo wykształcona dolina rzeczna, powstała na linii dawnego odpływu wód roztopowych na południe. Na południe od Ciborza dolina Welu posiada odgałęzienie w kierunku doliny Wkry, które jest obecnie suchą i nieczynną doliną rzeczna. Na odcinku Cibórz –Lidzbark dolina Welu to typowa dolina rzeki meandrującej. Między Lidzbarkiem a Chełstami dolina Welu powstała w wyniku przekształcenia rynn subglacialnej. Składa się ona z dłuższych, typowych odcinków rynnowych, które połączone są krótszymi i głębokimi dolinami przełomowymi. Cechą charakterystyczną dla tej części doliny jest występowanie poniżej erozyjnych odcinków przełomowych niewielkich, dawnych i współczesnych delt rzecznych, czego wybitnym przykładem jest delta Welu przy ujściu rzeki do Jeziora Lidzbarskiego (Wysota 2002, Gałązka i in. 2014). Do powszechnych form rzeźby terenu w rejonie Lidzbarka należą równiny torfowe. Zajmują one dawne dna jezior w zagłębieniach powstałych po martwym lodzie i rynnach subglacialnych oraz dna dolin rzecznych i suchych dolin. Szczególnie rozległe równiny torfowe występują w okolicy Jelenia, Murawek i Koszelew (Wysota 2002, 2003). (Komentarz do mapy sozologicznej 1:50000 Arkusz N-34-100-B „Lidzbark”)

Rzeźba terenu opracowania jest urozmaicona. Wysokości bezwzględne terenu wynoszą od około 147,0 do 156,4 m n.p.m. Należy zauważyć, iż na omawianym terenie występują niewielkie zbiorniki wodne oraz mniejsze zagłębienia, które mogą być wypełnione wodą jedynie okresowo.

Teren prawie w całości buduje wysoczyzna morenowa płaska (wysokości względne do 2 m, nachylenie do 2°), która w północno wschodniej części analizowanego terenu przechodzi w wysoczyznę morenową falistą (wysokości względne 2-5 m, nachylenie około 5°). Nachylenie omawianego terenu sięga maksymalnie do 4°.

Na rzeźbę terenu wpływ mają formy konstruktywne wypukłe, lokalizacja we wskazanym terenie osadnictwa, formy destrukcyjne (wklęsłe) osadnictwo, gospodarka wodna oraz formy modyfikujące częściowo zmienione, z reguły zrównane płaskie tj. komunikacja, rolnictwo. Osadnictwo prowadzi do niwelacji, ścięć jak i tworzenia nasypów, gospodarka wodna wprowadza rowy melioracyjne, które mogą pełnić rolę rowów otwartych, które ingerują w rzeźbę, lub podziemnych. Lokalizacja dróg zwłaszcza utwardzonych prowadzi

do powierzchniowego wyrównania gruntów. Największy wpływ na rzeźbę terenu opracowania ma osadnictwo (grunty antropogeniczne obszarów zabudowanych).

Urozmaicenie terenu sprawia, że nie jest on tylko atrakcyjny z punktu widzenia krajobrazowego, lecz zwłaszcza przy większych spadkach stanowi utrudnienie w budownictwie. Spadki terenu do 2 % ($1^\circ - 2^\circ$) pozwalają na dowolne kształtowanie zabudowy. Spadki 2 - 5 % ($2^\circ - 3^\circ$) ograniczają długość budynków przy ich projektowaniu prostopadle do poziomnic. Spadki 5 - 8 % ($3^\circ - 5^\circ$) warunkują usytuowanie budynków równoległe do poziomnic. Spadki powyżej 7 % wprowadzają również ograniczenia w lokalizacji ulic, które należy prowadzić zakosami. Spadki 8-12 % ($5^\circ - 7^\circ$) wymuszają zabudowę równoległą do poziomnic. Przy spadkach powyżej 10 % można prowadzić jedynie dojścia piesze. Spadki powyżej 12 % (powyżej 7°) warunkują usytuowanie równoległe do poziomnic oraz lokalizacja pojedynczych budynków w odległościach zapewniających ich prawidłowe oświetlenie².

Teren opracowania zlokalizowany jest poza obszarem predysponowanym do występowania ruchów masowych oraz nie występują tu osuwiska.

Na analizowanym terenie powierzchniowe ruchy masowe występować mogą lokalnie w obrębie pozbawionych roślinności zboczy dolin o dużym nachyleniu oraz w obrębie terenów pagórkowatych, o znacznych deniwelacjach. Na wystromionych stokach może wystąpić erozja wodna w obrębie terenów pagórkowatych (w przypadku występowania przesuszonych utworów piaszczystych) możliwe jest również występowanie procesów wywołanych działalnością wiatru.

5.4. Gleby

Zróznicowana rzeźba terenu, utwory powierzchniowe oraz uwarunkowania klimatyczne, mają zasadniczy wpływ na wykształcenie się charakteru pokryw glebowych i ich przydatność rolniczą.

W przeważającej części teren opracowania buduje kompleks 5 – żytni (żytnio-ziemniaczany dobry) i kompleks 6 - żytni słaby (żytnio-ziemniaczany). Na tym terenie występuje również kompleks 4 – pszenno-żytni, kompleks 7 żytnio-łubinowy zbudowany na glebach brunatnych właściwych wytworzonych z piasków słabogliniastych o zmianie podłoża na głębokości do 50 cm na piaski luźne, występujący dwoma niedużymi płatami we wschodniej części terenu opracowania i kompleks 9 – zbożowo-pastewny słaby wytworzony na czarnych ziemiach właściwych zbudowanych z piasków gliniastych lekkich, występujący jednym niedużym płatem po zachodniej stronie od drogi wojewódzkiej w środkowej części po tej stronie omawianego terenu. Na tym terenie występują również niewielkie tereny kompleksów trwałych użytków zielonych. W zachodniej części terenu (na zachód od drogi wojewódzkiej) znajduje się jeden nieduży teren nieużytków i niewielki teren kompleksu 2z – użytków zielonych średnich wytworzonych na czarnych ziemiach właściwych zbudowanych z piasków gliniastych lekkich. Natomiast we wschodniej części terenu (na wschód od drogi wojewódzkiej) występuje również teren nieużytku, a także

² Szponar A., *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,

niewielkie tereny kompleksów 2z – użytków zielonych średnich wytworzonych na czarnych ziemiach właściwych zbudowanych z piasków gliniastych lekkich oraz kompleksu 3z – użytków zielonych słabych i bardzo słabych wytworzonych na czarnych ziemiach właściwych na piaskach słabogliniastych i piaskach słabogliniastych o podłożu średnio głębokim piasków luźnych. W tej części terenu występuje również bardzo małym fragmentem kompleks Ls- lasy na glebach brunatnych właściwych wytworzonych z piasków słabogliniastych ze zmianą składu chemicznego na głębokości do 50 cm na piaski luźne.

Kompleksy 4, 5, 6, 7 wytworzone są głównie na glebach brunatnych właściwych oraz glebach brunatnych kwaśnych i brunatnych wylugowanych o składzie mechanicznym materiału glebowego – piasków luźnych, piasków słabogliniastych, piasków gliniastych lekkich i mocnych, glin lekkich i glin ciężkich oraz pyły zwykłe. Jedynie w północnej części terenu po wschodniej stronie od drogi wojewódzkiej kompleks 6 – żytni słaby zbudowany jest na glebach bielcowych i pseudobielcowych piasków słabogliniastych o podłożu piasków luźnych zalegających na głębokości 50-100 cm. Wzdłuż drogi powiatowej nr 1353N znajdują się częściowo tereny zabudowane utworzone na piaskach gliniastych mocnych o zmianie składu chemicznego na głębokości 50-100 cm na gliny lekkie.

Kompleks 4 -żytni bardzo dobry (pszenno-żytni) - w jego skład wchodzi najlepsze gleby lekkie wytworzone z piasków gliniastych. Są one strukturalne, mają dobrze wykształcony poziom próchniczny oraz właściwe stosunki wodne. Kompleks 5 – żytni (żytnio-ziemniaczany dobry) - gleby lżejsze i mniej urodzajne niż zaliczane do kompleksu 4. Są to głównie gleby wytworzone z piasków gliniastych lekkich zalegających najwięźlejszym podłożem oraz gleby wytworzone z piasków gliniastych, całkowite. Są to gleby wrażliwe na suszę, głęboko wylugowane i zakwaszone. Kompleks 6 -żytni słaby - zaliczane są do tego kompleksu głównie gleby ubogie w składniki pokarmowe, wytworzone z piasków słabo gliniastych, podścielonych utworem luźnym. Są one nadmiernie przepuszczalne i słabo zatrzymują wodę, dlatego są okresowo lub stale zbyt suche. Składniki nie wykorzystane przez rośliny są bardzo szybko wymywane z gleby. Kompleks 7 – żytni bardzo słaby (żytnio-lubinowy) - najłżejsze gleby wytworzone z piasków luźnych i piasków słabogliniastych przechodzących w piasek luźny lub żwir. Gleby są ubogie w składniki pokarmowe, trwale zbyt suche, stąd nawożenie daje nieznaczny wzrost plonów. Uprawia się prawie wyłącznie żyto i lubin gorzki żółty. Kompleks 9 – zbożowo-pastewny słaby - gleby lekkie wytworzone z piasków (skład granulometryczny odpowiada glebom z kompleksów 5, 6, 7) okresowo podmokłe. Podmokłość tych gleb wynika z położenia tych gleb w obniżeniu terenu w zasięgu wody gruntowej lub występowaniem w dolnej części profilu warstw słabo przepuszczalnych. Nadmiernie uwilgotnione na wiosnę, później obserwuje się niedobór wilgoci.

Na terenach opracowania występują gleby zaliczane do gleb chronionych na mocy Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, dla których zgodnie z art. 7 ust. 1 przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wymagającego zgody, o której mowa w ust. 2, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, sporządzonym w trybie określonym w przepisach o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Grunty III b przedstawiono na załączniku graficznym do opracowania. Grunty orne chronione klasy IIIb zajmują ok. 1,5369 ha

i występują głównie po zachodniej stronie od drogi wojewódzkiej nr 541 i na południe od drogi powiatowej nr 1353N jako dwa nieduże „płaty” terenu.

5.5. Wody powierzchniowe i podziemne

Omawiany obszar położony jest w dorzeczu Drwęcy i Narwi. Południowo-wschodnią część terenu odwadnia rzeka Wkra (nazywana na tym odcinku Działdówką), która odprowadza wody do Narwi. Z pozostałej części obszaru wody powierzchniowe odprowadzane są do Drwęcy za pośrednictwem Welu. Południowo-zachodni fragment analizowanego obszaru należy do systemu odwodnieniowego rzeki Brynicy, która bierze początek wypływając z małego jeziora w rejonie Bryńska Szlacheckiego. Z kolei niewielki, północno-zachodni fragment arkusza należy do zlewni Sugajnicy. Rzeka Wel ma duży potencjał energetyczny. Obecnie na rzece pracuje już kilka małych elektrowni wodnych, które powstały na bazie istniejących lub dawnych młynów wodnych. Rzeki z obszaru opracowania mają śnieżno-deszczowy reżim zasilania. W przebiegu rocznym ich stanów i przepływów zaznacza się jeden okres wezbraniowy i jeden okres niżówkowy. Po osiągnięciu wiosennego maksimum stany i przepływy wody zmniejszają się wyraźnie. Kulminacje stanów występują najczęściej na wiosnę, w marcu i w kwietniu, co jest efektem topnienia śniegu i rozmarzania gruntu (Kaniecki i in. 2011). Po osiągnięciu kulminacji jesiennej wyraźnie zaznacza się tendencja obniżania stanów aż do jesieni. Rzeki płynące przez rozpatrywany obszar charakteryzują się łagodnym przejściem od kulminacji do stanów niżówkowych, rozpoczynających się z reguły w czerwcu. Są one stabilne i utrzymują się do końca roku hydrologicznego.

Średni odpływ jednostkowy będący miarą zasobności wodnej zlewni, kształtuje się na poziomie $q=5-6 \text{ dm}^3\text{s}^{-1}\text{km}^{-2}$. Udział odpływu podziemnego w odpływie całkowitym w zlewni Welu szacuje się na ponad 75%, a w zlewni Wkry (Działdówki) jest mniejszy i wynosi 30%–45% (Kaniecki i in. 2011). Na obszarze opracowania funkcjonuje jeden posterunek wodowskazowy IMiGW w Lidzbarku na rzece Wel. Najwyższe stany wód, wynoszące 153 cm, zanotowano tu w kwietniu 1979 i 1994 r., a najniższe w październiku 1969 r. –22 cm. Średni stan wód w okresie obserwacyjnym 1971–2010 wynosi 83 cm (Kaniecki i in. 2011) (Komentarz do mapy sozologicznej 1:50000 Arkusz N-34-100-B „Lidzbark”)

Gmina i miasto Lidzbark Welski w całości położona jest w dorzeczu Wisły, natomiast północnozachodnia i centralna część należy do zlewni rzeki Wel oraz Brynicy (dopływ Drwęcy), a wschodnia do zlewni Wkry (dopływ Narwi).

Rzeka Wel ma długość 95,8 km, a jej koryto osiąga szerokość kilkunastu metrów. Zlewnia tej rzeki zajmuje $822,44\text{km}^2$ i jest tworzona na terenie gminy Lidzbark przez dopływy:

- dopływ poniżej Ciborza,
- Martwica - lewy dopływ rzeki Wel i prawy Wkry (dział wodny) w granicach Welskiego Parku godne zwiedzenia - woda w zależności od poziomu w rzekach może płynąć raz w jednym raz w drugim kierunku,
- Zwórznianka lewy dopływ, strumyk łączy j. Zwórzno z j. Lidzbarskim.

Rzeka Wel często zmienia swój kierunek biegu, generalnie ma jednak przebieg południkowy. Od źródeł do Ciborza (k. Lidzbarka) płynie w kierunku południowo-zachodnim, po czym gwałtownie zmienia bieg na północno-zachodni. W okolicy miejscowości Bratian (k. Nowego Miasta Lubawskiego) wpada do Drwęcy. Wel na teren Parku wpływa w rejonie miejscowości Szczupliny, a wypływa koło Lorek (na południe od Grodziczna), rozdzielona na dwa koryta, z których lewe nazwane jest Bałwanką. Dolina rzeki Wel składa się z kilku odcinków, zróżnicowanych pod względem morfologicznym na terenie gminy od jeziora Grądy do miejscowości Cibórz odcinek sandrowy, odcinek erozyjny od Ciborza do Lidzbarka, a odcinek rynnowy od Lidzbarka do miejscowości Kaczek (poza ternem gminy). Z racji swojej różnorodności jest ona cennym siedliskiem zarówno ichtiofauny jak i flory z racji czego chroniona jest wieloma formami ochrony przyrody. Rzeka Wel ma bardzo duży potencjał energetyczny. Obecnie na rzece pracuje już kilka małych elektrowni wodnych, następne są w fazie projektów lub w budowie. Wszystkie znajdują się na założeniach istniejących lub dawnych młynów wodnych (Lesiak, Chełsty, Kurojady, Lorki, Straszewy, Trzcina). Jakość wód w 2002 r sklasyfikowano do III klasy czystości na co główny wpływ miało miano Coli typu kałowego.

W omawianym terenie nie występują wody powierzchniowe stojące jak powyżej 1 ha i wody powierzchniowe płynące. Znajduje się tu jedynie kilka mniejszych śródpolnych zbiorników wodnych.

Obszary na terenie inwestycji zidentyfikowane jako ciek wodny, zbiornik wodny czy zabagnienie należy traktować jako potencjalne miejsca rozrodu płazów i z tego względu traktować jako siedliska chronione. Ewentualne drogi należy budować w taki sposób minimalizować ingerencję przestrzenną i czasową w chronione siedliska, tak aby nie doszło do zniszczenia siedliska. Ponadto, nie należy podejmować działań, które mogłyby w znaczący sposób zmienić stosunki wodne na tym terenie.

Zgodnie z nowym podziałem na JCWPd (podział na 172 części) teren opracowania położony jest w Nr 39 JCWPd. Obszar JCWPd 39 o powierzchni 7573,5 km² obejmuje zlewnie Drwęcy i Osy. Z uwagi na rozległość JCWPd obejmuje on różne jednostki morfologiczne i hydrogeologiczne. W związku z tym występowanie wód podziemnych i warunki hydrogeologiczne są także zróżnicowane. System wodonośny jest wielopiętrowy; obok poziomów międzymorenowych obecne są również warstwy wodonośne miocenu, oligocenu i paleocenu. W południowo-zachodniej części obszary wody podziemne występują również w osadach kredy. Główne obszary zasilania systemu wodonośnego znajdują się w północnej i wschodniej części JCWPd.

W zasięgu jednostki hydrogeologicznej 7 aQII/Q znajduje się zachodnia część omawianego terenu, gdzie wydajność studni wierconej sięga 50-70 m³/24h. jednostka ta posiada użytkowe piętro wodonośne pochodzące z czwartorzędu o zasobach dyspozycyjnych od 100-200 m³/24k.km² nie posiadająca izolacji.

Południowa i wschodnia część terenu znajduje się w zasięgu jednostki hydrogeologicznej 8 bQI/Q z użytkowym piętrzem wodonośnym czwartorzędu ze słabą izolacją o zasobach dyspozycyjnych do 100m³/24h.km². Wydajność potencjalna studni

wierczonej tej jednostki w środkowo – południowej części omawianego terenu wynosi 30-50 m³/24h, natomiast w wschodniej części terenu sięga 50-70 m³/24h.

Hydroizohipsa głównego użytkowego poziomu wodonośnego wynosi 135-140 m n.p.m., wzrasta ku wschodowi.

Teren położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) - udokumentowany, porowy, Główny Zbiornika Wód Podziemnych nr 214 Zbiornik Działdowo

5.6. Klimat

Opisywany obszar jest położony w strefie klimatu umiarkowanie ciepłego – przejściowego, który kształtowany jest na styku morskich mas powietrza znad Oceanu Atlantyckiego oraz mas kontynentalnych znad Europy Wschodniej, a nawet Azji. Ścieranie się tych głównych mas powietrza, przemieszczanie się różnych ośrodków barycznych oraz frontów atmosferycznych powoduje w tym rejonie dużą zmienność pogody w krótkich okresach oraz warunków klimatycznych z roku na rok. Biorąc pod uwagę podział obszaru Polski na regiony klimatyczne według Wosia (1999), analizowany obszar usytuowany jest w zachodniej części Regionu Zachodniomazurskiego. Na tle sąsiednich regionów klimatycznych wyróżnia się on nieco większą częstością występowania dni umiarkowanie ciepłych z dużym zachmurzeniem, których średnio w roku jest prawie 30. Charakterystyczne są tutaj także dość liczne dni (po 19) z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem oraz dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z opadem. W regionie średnio występuje 7 dni umiarkowanie mroźnych pochmurnych bez opadu. Na podstawie Atlasu Klimatu Polski (Lorenc 2005) można stwierdzić, iż w latach 1971–2000 na tym obszarze średnie ciśnienie atmosferyczne wynosiło 1015–1016 hPa, dominowały wiatry z sektora zachodniego, o dość znacznych prędkościach średnich 10-minutowych (3,5–4,0 m/s), usłonecznienie sięgało 1500–1550 godz./rok, a średnia temperatura powietrza była dość wysoka i wynosiła około 7,5°C. Najchłodniejszym miesiącem w cyklu rocznym jest styczeń (od -2,0°C do -1,5°C), natomiast najcieplejszym lipiec, a jego średnie wieloletnie wynoszą od 17,0 do 18,0°C. Region charakteryzuje się stosunkowo niską sumą rocznych opadów (około 550 mm). Na analizowanym obszarze występowanie głęboko wciętych rynien polodowcowych oraz dolin rzecznych sprzyja dużemu zróżnicowaniu topoklimatów. (Komentarz do mapy sozologicznej 1:50000 Arkusz N-34-100-B „Lidzbark”)

Przeważającymi wiatrami na terenie gminy są wiatry z sektora zachodniego i wschodniego, a najrzadziej występują wiatry z sektora północnego. Wiatry zachodnie stanowią około 20 %, a wiatry wschodnie około 16 % wszystkich notowanych wiatrów. Najwyższe prędkości wiatrów notowane są jesienią i zimą (wiatry bardzo silne i porywiste), a najniższe latem. Na omawianym obszarze występują cisy, które najczęściej pojawiają się w sierpniu.

Teren gminy charakteryzuje się (w stosunku do przeciętnych w Polsce) większym średnim zachmurzeniem, czyli większą liczbą dni pochmurnych (największa ilość dni pochmurnych występuje w listopadzie). W ciągu roku na terenie gminy odnotowuje się około 30 dni pogodnych, które najczęściej występują we wrześniu.

Obszar gminy cechuje raczej krótki okres wegetacyjny, który dla Lidzbarka wynosi 180 – 190 dni.

Warunki topoklimatyczne czyli tzw. klimatu lokalnego, uzależnione są od wielu czynników, do których przede wszystkim należą: ukształtowanie terenu, ekspozycja zboczy, użytkowanie i sposób zagospodarowania terenów oraz intensywność zabudowy. Jako najbardziej korzystne dla zabudowy należy uznać tereny płaskie lub nieznacznie nachylone w kierunku południowym i zachodnim zbocza. Najmniej korzystne warunki topoklimatyczne panują na terenach podmokłych, o płytkim poziomie zalegania wód gruntowych oraz tereny o ekspozycji w kierunku północnym. Na tych terenach nie należy planować nowej zabudowy.

5.7. Jakość powietrza atmosferycznego

Powietrze atmosferyczne w północnej części terenu okolicach zwartej zabudowy wsi i w okolicach drogi wojewódzkiej, dróg powiatowych i gminnych jest zanieczyszczone spalinami i pyłami pochodzącymi z dróg. Znaczne zanieczyszczenie będzie występowało również w północnej części terenu na terenach znajdujących się w sąsiedztwie miasta Lidzbark. Z tego powodu również klimat akustyczny w tych częściach planu jest mało korzystny. Na pozostałym obszarze warunki akustyczne i mikroklimatyczne są korzystniejsze i umożliwiają realizację analizowanego dokumentu.

Antropogenicznymi źródłami zanieczyszczeń powietrza na terenach miejskich są przede wszystkim pojazdy mechaniczne i zabudowania, w których występują skumulowane źródła zanieczyszczeń komunalno-bytowych. W takich terenach przeważa emisja zanieczyszczeń powietrza (gazy i pyły) ze źródeł niskich (np. paleniska domowe - nasilona emisja w okresie grzewczym), oraz z komunikacji samochodowej (emisja tlenu węgla, tlenków azotu, węglowodorów alifatycznych, dwutlenku siarki, ołowiu), których natężenie z uwagi na ruch turystyczny wzrasta w okresie letnim.

W obszarach zurbanizowanych rozróżnia się kilka typów ruchu powietrza, są to: ruch poziomy, ruch pionowy (konwekcyjny lub turbulentny), ruch falowy oraz ruch ześlizgowy i wślizgowy. Do korzystnych skutków działalności wiatru zalicza się: przewietrzanie, przyspieszenie parowania, wysuszenie, zapobieganie gromadzeniu się w obszarach zacisznych i wklęsłych chłodnego powietrza, rozpraszanie zanieczyszczeń. Wśród ujemnych skutków działalności wiatru wymienia się: rozprzestrzenianie zanieczyszczeń, w tym przykrych zapachów i hałasu. Istotny wpływ ma również parcie na budynki, a w szczególności na budynki wielokondygnacyjne. Gęstość zabudowy i zmienna wysokość budynków powodują spadek prędkości wiatru przy powierzchni i w całym profilu pionowym nad miastem. Zmiany w kierunku przepływu prądów powietrza powodują budynki o różnej wysokości i orientacji. Szczególnie narażona na działanie wiatru jest ściana dowietrzna budynku, gdyż stanowi przeszkodę dla strumieni powietrza. Na ścianach nawietrznych budynków wystających ponad poziom zabudowy niskiej i średniej powstaje strefa podziału, a równocześnie ciśnienie wiatru wywołuje wytworzenie się strefy stagnacji na wysokości $\frac{3}{4}$ ściany. Część strumienia powietrza przechodzi przez szczyt budynku i po stronie zawietrznej tworzy się wir i podciśnienie. Pozostała część strumienia powietrza spływającego ku podstawie budynku, po osiągnięciu gruntu opływa budynek w postaci prądu narożnego, a częściowo w postaci wirów przepływa przed i między budynkami znajdującymi się w sąsiedztwie. Zespół opisanych powyżej zjawisk powoduje, iż prędkość wiatru na terenie

o wysokiej zabudowie jest większa niż na terenie otwartym, a siła wiatru wzrasta do kwadratu prędkości, co powoduje wzrost siły uderzeniowej wiatru i jego pulsacji, wytwarzających dyskomfort dla ludzi przebywających w tej strefie (Szponar, 2003).

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w 2015 roku przeprowadził roczną ocenę jakości powietrza z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych ze względu na ochronę zdrowia ludzi oraz ze względu na ochronę roślin.

Ocenę wykonano w odniesieniu do stref i poziomów substancji w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U., poz. 1032).

Ocena i wynikające z niej działania odnoszone są do obszarów nazywanych strefami. Zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska i rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914) strefę stanowi:

- aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy,
- miasto o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy,
- pozostały obszar województwa.

W celu uzyskania informacji o stężeniach zanieczyszczeń jest wykonywana przez WIOŚ coroczna ocena jakości powietrza w zakresie umożliwiającym:

1. dokonanie klasyfikacji stref, w celu uzyskania danych niezbędnych do podjęcia decyzji o potrzebie działań na rzecz poprawy jakości powietrza w strefie (opracowanie programów ochrony powietrza);
2. wskazanie prawdopodobnych przyczyn występowania ponadnormatywnych stężeń zanieczyszczeń w określonych rejonach;
3. wskazanie potrzeb w zakresie wzmocnienia istniejącego systemu monitoringu i oceny.

Zgodnie z podziałem kraju na strefy, określonym w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012, poz. 914) teren opracowania znajduje się w strefie warmińsko-mazurskiej.

Oznaczenie klas przyjęto wg. instrukcji GIOŚ i kodowania stosowanego w raportowaniu wyników do Europejskiej Agencji Środowiska:

- **A** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych,
- **A1** – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2.5}, w przypadku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³,
- **C1** – oznaczenie strefy pod kątem pyłu zawieszonego PM_{2.5}, w przypadku braku osiągnięcia poziomu określonego dla fazy II tj. 20 µg/m³,
- **C** – jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe,

- **D1** – jeżeli stężenie zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- **D2** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia ozonem troposferycznym na terenie strefy przekracza poziom celu długoterminowego.

Tabela 1 Klasyfikacja stref województwa pomorskiego ze względu na poszczególne zanieczyszczenia pod kątem ochrony zdrowia - 2015 rok.

Nazwa strefy	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy											
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM10	PM2,5	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃
Strefa Warmińsko mazurska	A	A	A	A	C	A	A	A	A	A	C	A (D2)

źródło: WIOŚ Olsztyn, 2016 r.

Podstawę klasyfikacji stref w oparciu o wyniki rocznej oceny jakości powietrza stanowią:

- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu,
- dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji,
- poziom docelowy,
- poziomy celów długoterminowych.

Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z wymaganiami dotyczącymi działań na rzecz poprawy jakości powietrza lub na rzecz utrzymania tej jakości.

Jak podaje publikacja „Ocena roczna jakości powietrza w województwie Warmińsko-Mazurskim za rok 2015” (WIOŚ, Olsztyn 2016) *Do opracowania programu ochrony powietrza zakwalifikowano dwie strefy w województwie w celu redukcji stężeń benzo(a)pirenu w pyłe PM10 – strefa miasto Elbląg i strefa warmińsko-mazurska oraz jedną strefę w celu redukcji stężeń pyłu zawieszonego PM10 – strefę warmińsko-mazurską. Obowiązek ustawowy sporządzenia programów ochrony powietrza spoczywa na zarządzie województwa a jego realizacja na władzach powiatów, bądź gmin.*

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń była wzmożona emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych spowodowana niekorzystnymi warunkami klimatycznymi w okresie zimowym oraz spalaniem słabej jakości materiału grzewczego w mało wydajnych piecach. W związku z zaistnieniem przekroczeń działania podejmuje się zgodnie z art.91 Prawa Ochrony Środowiska.

Punktowym źródłem zanieczyszczeń w sąsiedztwie oraz na terenie opracowania są kominy z budynków mieszalnych (zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa), które są źródłem emisji niskiej. Liniowym źródłem zanieczyszczeń są drogi: przebiegająca przez teren droga wojewódzka nr 541 oraz drogi powiatowe nr 1353N (w zachodniej części terenu) i droga powiatowa nr 1292N (we wschodniej części terenu stanowiąc jednocześnie granice mpzp) oraz drogi gminne. Zważywszy na klasę dróg powiatowych i gminnych natężenie ruchu jest tu niewielkie, w związku z czym emisja zanieczyszczeń nie jest tu znaczne. Znaczna emisja

może wystąpić w środkowej części terenu gdzie przebiega droga wojewódzka łącząca Lubawę z Dobrzyniem nad Wisłą przebiegająca przez miasto Lidzbark.

Tereny otwarte oraz kompleksy leśne w sąsiedztwie analizowanego terenu stwarzają warunki sprzyjające dobrej jakości powietrza. Ze względu na ekstensywny charakter projektowanej zabudowy i założenie ogrodów przydomowych z zielenią przewietrzanie obszaru i regeneracja mas powietrza nie powinny obniżyć swojej skuteczności.

Jakość powietrza w przypadku terenu objętego opracowaniem określa przede wszystkim warunki termiczne (m.in. czas trwania okresu grzewczego i wzrost emisji zanieczyszczeń), warunków anemologicznych (m.in. rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń powietrza ze źródeł lokalnych, napływ zanieczyszczeń powietrza z terenów sąsiednich, zmiana prędkości i kierunku wiatru, udział cisz atmosferycznych, zmiany lokalnej cyrkulacji powietrza).

Na terenie objętym granicami analizowanego dokumentu brak jest istotnych źródeł zanieczyszczeń powietrza. Nie występują tu duże zakłady przemysłowe. Jedynym znaczącym źródłem zanieczyszczeń powietrza na omawianym terenie jest występowanie drogi wojewódzkiej i dróg powiatowych, a także fakt bezpośredniego sąsiedztwa z miastem Lidzbark. Warto zaznaczyć, iż w północno-wschodniej części terenu, przy granicy z miastem znajduje się ferma drobiu (kur) będąca źródłem odorów i hałasu. Podobna ferma znajduje się poza granicami omawianego Planu, jednak w bezpośrednim jego sąsiedztwie, w południowo-wschodnim krańcu. Fakt ten może powodować mało korzystny odbiór terenu w tej części Planu i zwiększone zanieczyszczenie powietrza jak i hałas.

Na jakość powietrza wpływ ma przede wszystkim:

- emisja z sektora bytowego - źródła odpowiedzialne w głównej mierze za podwyższone stężenia pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu w sezonie zimowym. Stosowanie w domowych piecach grzewczych, lokalnych kotłowniach oraz kominkach niskiej jakości paliw zapozielonych, niskokalorycznych oraz odpadów);
- emisja komunikacyjna z istniejących na terenie gminy dróg – wpływa na całoroczny poziom NOx, pyłu zawieszonego i benzenu;
- transfer zanieczyszczeń z terenów obokległych.

5.8. Flora i Fauna

Znaczna ilość obszarów i obiektów chronionych na terenie gminy sprawia, że obszar gminy jest różnorodny pod względem występowania zwierząt jak również zbiorowisk roślinnych.

Naturalne zbiorowiska roślinne omawianego obszaru wykształciły się stopniowo w okresie późnego glacjału ostatniego zlodowacenia i w holocenie. Według geobotanicznego podziału Polski (Szafer, Zarzycki 1972) analizowany obszar leży w granicach Państwa Holarktyda, Obszarze Eurosyberyjskim, Prowincji Niżowo-Wyżynno-Środkowoeuropejskiej, Dziale Bałtyckim (A), na granicy dwóch Poddziałów: Pasa Równin Przymorskich i Wysoczyzn Pomorskich (A1), Krainy Pojezierze Pomorskie (5), Okręgu Iławskim (d)

i Krainy Pomorskiego Południowego Pasa Przejściowego (6), Okręgu Wysoczyzny Dobrzyńskiej (d) oraz Pasa Wielkich Dolin (A2), Krainy Mazowieckiej (8), Okręgu Północnomazowieckim (c).

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne zaproponowanym przez Matuszkiewicza (2002) arkusz Lidzbark położony jest w Dziale Mazowiecko-Poleskim (E), Krainach: Chełmińsko-Dobrzyńskiej (E.1), Okręgach – Nidzicko-Welskim (E.1.5) na północy i w części centralnej oraz Dobrzyńsko-Skępskim (E.1.8) na południowym-zachodzie i Północnomazowiecko-Kurpiowskiej (E.2), Podkrainy Wkry (E.2a), Okręgu Wzniesień Mławskich (E.2a.1). W dalszym podziale wyróżnić można pięć Podokręgów – Syberyjski (E.1.8.a), Mrocznowski (E.1.5.a), Koszelewski (E.1.5.c), Działdowski (E.2a.1.a) i Kuczborski (E.2a.1.b).

Opracowana przez Tramplerę i in. (1990) regionalizacja przyrodniczo-leśna, oparta na podstawach ekologiczno-fizjograficznych, wydzieliła regiony o podobnych warunkach dla hodowli lasu. Według tego podziału obszar arkusza Lidzbark leży w granicach trzech regionów – Krainy Bałtyckiej (I) i Dzielnicy Pojezierzy Iławsko-Brodnickich (I.8) w części północno-zachodniej, Krainy Wielkopolsko-Pomorskiej (III) i Dzielnicy Pojezierza Chełmińsko-Dobrzyńskiego (III.3) w części zachodniej oraz Krainy Mazowiecko-Podlaskiej (IV) i Dzielnicy Północnomazowieckiej (IV.1) w części wschodniej.

Lasy zajmują prawie 40% powierzchni arkusza (około 12 000 ha) i tworzą kilka zwartych kompleksów w części południowo-zachodniej i północnej. Całość obszaru zarządzana jest przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Olsztynie i leży w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Lidzbark na północy i części środkowej oraz Nadleśnictwa Dwukoły na południu. Jedynie małej powierzchni fragment arkusza w jego skrajnie południowo-zachodniej części przynależy do Nadleśnictwa Brodnica (RDLP w Toruniu). Pod względem siedliskowym dominuje las mieszany świeży, bór mieszany świeży oraz las świeży. W dolinach rzek i strumieni występują siedliska lasów łągowych i olsów jesionowych, a zabagnione obniżenia terenu zajmują olsy. Głównym gatunkiem lasotwórczym jest sosna zwyczajna, następnie brzoza, olcha, dąb i świerk. Na uwagę pod względem florystycznym zasługują parki podworskie (m.in. Koszelewki, Koszelewy, Cibórz, Chełsty, Kurojady, Lidzbark, Wlewsz, Mały Łęck czy Turza Mała). (Komentarz do mapy sozologicznej 1:50000 Arkusz N-34-100-B „Lidzbark”)

Różnorodność świata roślin omawianego terenu opracowania przedstawiono na podstawie fauny występującej na obszarze gminy Lidzbark, która została szczegółowo zinwentaryzowana w Powszechnej Inwentaryzacji Przyrodniczej dla gminy Lidzbark, z którego pochodzą zawarte poniżej informacje.

Według podziału geobotanicznego gmina Lidzbark znajduje się w obszarze Okręgu Iławskiego w Krainie Pojezierzy Pomorskich. Na tym terenie ,wskazano iż spotyka się wschodni zasięg buka z zachodnim zasięgiem świerka. Jak wynika z danych z inwentaryzacji³ bogactwo roślin badane było na terenie gminy już od 1881 roku, aż do chwili obecnej m.in. przy okazji przeprowadzania dokumentacji proponowanych oraz istniejących form ochrony przyrody. Przeprowadzone w tym czasie badania pozwoliły wyróżnić na terenie gminy:

³„Powszechna Inwentaryzacja Przyrodnicza” dla gminy Lidzbark z 1993 r.

- 119 jednostek fitosocjologicznych,
- 85 zespołów roślinnych,
- 34 zbiorowiska o nie w pełni określonej randze.

Z uwagi na bogatą różnorodność zbiorników wodnych zarówno liczne rzeki, jeziora przepływowe, jeziora bezodpływowe, doły potorfowe, drobne bezimienne cieki oraz rowy melioracyjne roślinność wodna różnych klas posiadają tu dogodne warunki do rozwoju. W zatokach jezior, zakolach rzek, dołach potorfowych, sadzawkach wiejskich na terenie gminy pospolitym zespołem jest zbiorowisko *Spirodela wielkokorzennej*, rzęsy drobnej i trójrowkowej.

Bagno Jeleńskie zasiedla wglębka wodna, okrężnica bagienna, jezioro Wlecz bogate jest w glony z rodzaju zielenice (ramiennic). Wody strefy przybrzeżnej jezior, rzeki Wel i Brynicy o spokojnym nurcie zdobią liście i kwiaty lilii wodnych, grążela żółtego i grążela białego, rzadziej osoki aloesowej, żabiścieku pływającego. Jezioro Piaseczenko jest obfite w mchy, torfowce.

Na terenie gminy występują torfowiska niskie i przejściowe, będące naturalnym magazynem wody, wpływającym również na mikroklimat oraz miejscem schronienia fauny. W składzie gatunkowym torfowisk wyróżniono turzyce bagienną, bagnice torfową, przygielkę błotną, rosiczkę okrągłolistną.

Łąki na terenie gminy zajmują 1066 ha, zaś pastwiska 682 ha, co stanowi 7% powierzchni gminy. Łąki i pastwiska znajdują się w dolinach rzek, sąsiedztwie jezior. Wilgotne łąki w składzie gatunkowym posiadają wiązówkę błotną, kuklika zwisłego, bodziszka błotnego rzadziej kozłka lekarskiego, krwawnicę pospolitą oraz tojeść pospolitą. Łąki trzęślicowe rozwijają się, w pobliżu torfowisk w postaci niewielkich płatów. Najczęściej występują tu łąki sitowo-trzęślicowe. Łąki te występują na „Jeleńskich Bagnach” oraz Bryńsku Szlacheckim. Z zespołu tego pozyskuje się mało wartościowe siano, w związku z czym nie posiadają dużej wartości użytkowej. Łąki świeże należące do klasy *Molinio-Arrhenatheretea* reprezentowane są do zbiorowisk okresowo wilgotnych, żyznych łąk kośnych z gatunkiem charakterystycznym śmialkiem darniowym. W obrębie torfowisk stwierdzono zbiorowiska z dużym udziałem gęsiówki piaskowej, kłosówki wełniastej, kozłka dwupiennego oraz ostroźnia błotnego. Łąki świeże z rzędu *Arrhenatheretalia elatioris* użytkowane są jako łąki kośne tworzone przez takie gatunki jak rajgras wyniosły, kupkówka pospolita, barszcz syberyjski, przetacznik ożankowy, kostrzewa czerwona, kostrzewa łąkowa i przytulia pospolita.

Zajmują one zbocza dolin, tereny niedostępne pod uprawę lub koszenie, skraje lasów i rynien jeziornych, wyjąłowane gleby porolne. Murawy szczotlichowe występują w okolicy wsi Bryńsk na siedliskach ubogich i suchych. Murawy te tworzą: szczotlicha siwa, szczaw polny, sporek wiosenny, czerwica trwały oraz chroszcz nagolodygowy. W dolinie Brynicy i Welu na piaszczystych wyniesieniach wśród łąk sporadycznie spotkać można zawciąg pospolity, goździka kropkowanego oraz rogownicę polną. Skarpy przydrożne i zbocza porastają: wiechlina spłaszczona, bylica polna, smagliczka kielichowata. Jałowe łąki porastają wrzosy i bliźniczki psiej-trawki. Skraje lasów i zarośli porasta koniczyna dwukłosa, rzepik pospolity, koniczyna pogięta, lucerna sierpowata.

Zbiorowiska przystosowane do działań człowieka lub z gatunkami obcego pochodzenia wykształciły się na zrębach lub śródleśnych polach, glebach zasobnych w azot i inne składniki odżywcze. Na glebach tych rośnie trybula leśna, pokrzywa zwyczajna, jeżyna popielica, w rejonie wysypisk rośnie mierznicza czarna. Podwórkom, drogom polnym towarzyszą gatunki odporne na wydeptywanie np. rdest ptasi, rumianek bezłodygowy, wiechlina roczna. Przy zabudowaniach obiektów gospodarczych rośnie zespół pokrzywy i ślazu zaniedbanego. Roślinność segetalna towarzysząca roślinom okopowym reprezentowana jest przez wilczomlec obrotny, dymnicę pospolitą. W uprawach zbożowych przoduje wyka czteronasienna, a rzadziej maruna bezwonna.

Wykaz gatunków objętych ochroną częściową paprotka zwyczajna, kopytnik pospolity, grzybień biały, grzybień biały, porzeczką czarną, kruszyna pospolita, pierwiosnka lekarska, bagno zwyczajne, mącznica lekarska, marzanka wonna, kalina koralowa, konwalia majowa, turówka leśna.

Wykaz gatunków objętych ochroną ścisłą: widłak wroniec, widłak jałowcowy, widłak goździsty, widłak spleśniony, pluskwica europejska, orlik pospolity, sasanka otwarta, grąźel żółty, rosiczka okrągłolistna, rosiczka długolistna, rojnik pospolity, wawrzynek wilczełyko, bluszcz pospolity, pomocnik baldaszkowy, naparstnica zwyczajna, zimozioł północny, lilia złotogłów, storczyk krwisty, storczyk szerokolistny, storczyk Fuchsa, podkolan biały, podkolan zielony, kruszczyk błotny, listeria jajowata, gnieźnik leśny, tajeża jednolistna, lipiennik Loesela.

Spośród całkowicie chronionych gatunków grzybów zaliczono tu szmaciak gałęzisty, sromotnik bezwstydnny i niektóre gatunków z rodziny smardzowatych) częściowo chronione porosty płucnica i brodaczką zwyczajną. Rozpoznano tu gatunki reliktowe mchów (krzywosz łśniący, tujowiec i mszar) i kwiatów (fiołek torfowy i zimozioł północny arnika górską).

Lasy objęte są ochroną na podstawie Ustawy z dn. 28.09.1991r. o lasach (tj. Dz. U. 2015 poz. 2100, z późn.zm.) oraz Ustawy z dn.3.02.1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 909 z późn.zm.).

Na omawianym terenie występują niewielkie tereny leśne – w północnej, południowo zachodniej i południowo wschodniej części omawianego terenu, w sąsiedztwie dużego kompleksu leśnego jakim są lasy na terenie Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego o. Można przyjąć, iż omawiany teren otoczony jest z trzech stron lasami, natomiast północno wschodnim i południowo wschodniej części bezpośrednio przylega do dużego kompleksu leśnego. znajdujące się w tym terenie lasy należą do Nadleśnictwa Lidzbarsk w zarządzie RDLP Olsztyn. Położony w południowo zachodniej części terenu las tworzony jest przez zwarty i przerywany bór mieszany świeży z rosnącą sosną zwyczajną. W środkowo południowej części terenu (należący do dużego kompleksu leśnego na terenie Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego) rośnie las mieszany świeży porastany przez sosnę zwyczajną, świerk pospolity, dąb, modrzew europejski, brzozę brodawkową, świerk pospolity, kruszynę pospolitą, klon pospolity, grab pospolity, leszczyna pospolita.

Ponadto występują tu zadrzewienia i zakrzewienia przyrodne, zadrzewienia i zakrzewienia przydrożne i śródpolne.

Na obszarze inwestycji przeważa krajobraz kulturowy – rolniczy. Większość występujących tu ekosystemów to agrocenozy (biocenozy pól), w mniejszym zaś stopniu pratocenozy (biocenozy łąk), i wody. Pole jako sztuczny ekosystem krajobrazu rolniczego zajmuje ok. 70 % całego terenu objętego opracowaniem. Zabudowie wiejskiej towarzyszą ogrody i sady. Są to zarówno typowe zbiorowiska ruderalne, jak też rośliny hodowane - ogrodowe. Drogom towarzyszą pojedyncze drzewa.

Miedze pełniące istotne miejsce w budowaniu różnorodności biologicznej terenów rolniczych są niewielkie. Miedzom, osadom ludzkim, drogom towarzyszy roślinność segetalna i ruderalna. Są to synantropijne zbiorowiska roślin jednorocznych i wieloletnich. Zbiorowiska segetalne występujące zwykle na obrzeżach pól, przydrożach i miedzach, reprezentowane są głównie przez: komosy, wierzbówki, babki i bylice.

Najbardziej rozpowszechnionymi zbiorowiskami ruderalnymi jest zespół bylicy pospolitej i wrotycza zwyczajnego. Jego płaty wykształcają się na zasobnych w biogeny nieużytkach, przydrożach, gruzowiskach, przypłociach i zbudowane są przeważnie z: bylicy pospolitej, wrotycza zwyczajnego, perzu właściwego i krwawnika pospolitego. Na żyznych zasobnych w próchnicę siedliskach śmietników i pod płotami rosną: pokrzywa zwyczajna, śluz, rdest ptasi, szarłat biały i inne. Na podwórkach i pastwiskach dominuje babka zwyczajna, mniszek pospolity. W terenie opracowania A rosną zadrzewienia i zakrzewienia przyrodne, brzoza brodawkowata, klony.

Gatunkowa ochrona zwierząt to jedna z form prawnej ochrony przyrody (art. 6. ust 1. pkt 10 ustawy o ochronie przyrody) obejmująca ochroną konkretne gatunki zwierząt i wprowadzająca wobec nich określone zakazy, takie jak np. zakaz zabijania, okaleczania, transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, posiadania żywych zwierząt, posiadania zwierząt martwych lub ich części, niszczenia siedlisk i ostoi, wybierania, posiadania oraz przechowywania jaj i inne.

Fauna terenu opracowania jest równie bogata jak świat roślin i można ją scharakteryzować na podstawie fauny występującej na terenie gminy Lidzbark. Mozaika lasów pól, łąk oraz bogata sieć hydrograficzna gminy stwarzają warunki do życia sprzyjające ogromnej różnorodności gatunków fauny. Fauna tych stron jest bogata i spotkać można wśród jej licznych przedstawicieli gatunki już rzadkie, a nawet zagrożone wyginięciem. Świat zwierzęcy analizowanego terenu związany jest głównie uprawami rolnymi, wodami, nieużytkami oraz okoliczną zabudową zagrodową i mieszkaniową.

Na terenie gminy rozpoznano 47 gatunków ssaków. Spośród nietoperzy napotkano na nocka Natterera, nocka łydkonosego (jezioro Tarczyńskie, Grądy i Wlecz), mroczka późnego, karlika małego, karlika większego, borowca wielkiego oraz gacka brunatnego. Na terenie gminy rozpoznano 165 gatunków ptaków. Większość z nich obserwowana była w czasie przelotów wiosennych i jesiennych (np. nur czarnoszyi, kormoran czarny, łabędź krzykliwy, świstun, tracz bielaczek, batalion). Na terenie gminy gatunków licznie lęgowymi są m.in. przepiórka, pierwiosnek, piecuszek, bogatka, lęgowe: gągoł, orlik krzykliwy i błotniak zbożowy. Herpetofauna reprezentowana jest przez 12 gat. płazów i 5 gat. gadów. Wśród płazów, najliczniej występuje ropucha paskówka. Zagrożeniem dla nich jest obniżający się

poziom wód gruntowych (zanik miejsc rozrodu). Wśród gadów najczęściej spotykano zaskrońca, rzadziej żmija zygzakowata.⁴

Ze względu na potencjalne oddziaływanie realizowanej inwestycji na przedmioty rozpoznania tj. florę i siedliska przyrodnicze, ocenia się, że analizowane przedsięwzięcie nie będzie generowało znaczącego negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Nie dochodzi bowiem do żadnej kolizji i nie zostaje zajęty cenny siedliskowo teren.

Teren cechuje się jednocześnie średnimi i wysokimi walorami przyrodniczymi oraz krajobrazowymi, z uwagi na jego częściowe położenie w Welskim Parku Krajobrazowym i Górznieńsko-Lidzbardzkim Parku Krajobrazowym oraz w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry, a także w zasięgu korytarza ekologicznego Dolina Drwęcy – Dolina Dolnej Wisły Wschodni.

- **Welski Park Krajobrazowy** utworzony 15 grudnia 1995 r., został utworzony rozporządzeniami: Nr 24/95 Wojewody Ciechanowskiego z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie utworzenia Welskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Nr 24, poz. 115) oraz Nr 24/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 8 sierpnia 1996 r. w sprawie utworzenia Welskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Nr 18, poz. 101), potwierdzonymi obwieszczeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 marca 1999 r. w sprawie wykazu obowiązujących aktów prawa miejscowego wydanych przed dniem 1 stycznia 1999 r. przez b. Wojewódzkie Rady Narodowe, b. Prezydium Wojewódzkich Rad Narodowych oraz Wojewodów: Olsztyńskiego, Elbląskiego, Suwalskiego, Ciechanowskiego, Ostrołęckiego oraz Toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Warm. Maz. z 1999 r. Nr 15, poz. 122) oraz Rozporządzeniem Nr 34 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005 r. w sprawie Welskiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Warm. Maz. z 2005 r. Nr 140, poz. 1646).

Welski Park Krajobrazowy obejmuje obszar o powierzchni 20 444 ha, otulina w postaci obszaru chronionego krajobrazu o powierzchni 3 895,1 ha (łącznie zajmuje 24229,1 ha). Na terenie Parku przeważają użytki rolne zajmując 47% jego powierzchni. Znajduje się tu 10 istniejących i projektowanych rezerwatów przyrody oraz szereg pomników przyrody. Osią hydrograficzną Parku jest rzeka Wel stanowiąca główny dopływ Drwęcy. Rzeka Wel przepływa przez szereg jezior i wielu miejscach posiada charakter rzeki górskiej, stanowiąc atrakcyjny szlak kajakowy. Teren Parku odznacza się urozmaiconą rzeźbą, co związane jest z położeniem w strefie moreny czołowej. Cennym walorem przyrodniczym Parku są liczne powierzchnie torfowiskowo-bagiennie. Szczególne cele ochrony Parku dotyczą ochrony:

- wartości przyrodniczych: a) zachowanie swobodnie meandrującej rzeki Wel i jej doliny oraz licznych starorzeczy i odnóg, torfowisk i obszarów wodno-błotnych, b) zachowanie pozostałości naturalnych kompleksów leśnych, bogactwa szaty roślinnej, obejmującej liczną grupę chronionych i rzadkich gatunków roślin i zbiorowisk roślinnych;

⁴ Informacje na podstawie „Powszechna Inwentaryzacja Przyrodnicza” dla gminy Lidzbark z 1993 r.

- wartości historycznych i kulturowych: a) zachowanie swoistego charakteru zabudowy wiejskiej, b) zachowanie i popularyzacja miejscowej gwary, c) zachowanie tradycyjnej funkcji wsi poprzez popularyzację dziedzictwa materialnego i gromadzenie zbiorów muzealnych;

- walorów krajobrazowych: a) zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego, b) zachowanie wysokich skarp polodowcowych rynien jeziornych i odcinków przełomowych rzeki Wel ze szczególnym uwzględnieniem jej odcinków o charakterze potoku górskiego.

Aktualnie obowiązującym aktem jest Rozporządzenie nr 34 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005 w sprawie Welskiego Parku Krajobrazowego, (Dz. U. Woj. Warm.-Maz. Nr 140 poz. 1646 z dnia 5 października 2005r.). Zgodnie w/w rozporządzeniem szczególnymi celami ochrony Parku są:

- ochrona wartości przyrodniczych: zachowanie swobodnie meandrującej rzeki Wel i jej doliny oraz licznych starorzeczy i odnóg, torfowisk i obszarów wodno-błotnych; zachowanie pozostałości naturalnych kompleksów leśnych, bogactwa szaty roślinnej, obejmującej liczną grupę chronionych i rzadkich gatunków roślin i zbiorowisk roślinnych;

- ochrona wartości historycznych i kulturowych Parku: zachowanie swoistego charakteru zabudowy wiejskiej; zachowanie i popularyzacji miejscowej gwary; zachowanie tradycyjnej funkcji wsi poprzez popularyzację dziedzictwa materialnego i gromadzenie zbiorów muzealnych;

- ochrona walorów krajobrazowych: zachowanie w niewielkim stopniu przekształconego krajobrazu rolniczego; zachowanie wysokich skarp polodowcowych rynien jeziornych i odcinków przełomowych rzeki Wel ze szczególnym uwzględnieniem jej odcinków o charakterze potoku górskiego.

- **Górznieńsko-Lidzbarski Park Krajobrazowy** jest parkiem krajobrazowym utworzonym w 1990 r. na mocy Uchwały Nr 58/X/90 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Ciechanowie z dnia 23 kwietnia 1990 r. w sprawie utworzenia Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego (Dziennik Urzędowy Województwa Ciechanowskiego nr 8, poz. 67) i Rozporządzenia Nr 1/90 Wojewody Toruńskiego z dnia 11 września 1990 r. w sprawie utworzenia Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego (Dziennik Urzędowy Województwa Toruńskiego nr 18, poz. 205), położony na terenie trzech województw – warmińsko-mazurskiego, kujawsko-pomorskiego i mazowieckiego. Zajmuje on powierzchnię 27764,3 ha, w tym: 13901,5 ha położonych w województwie kujawsko-pomorskim, 8632,7 ha położonych w województwie warmińsko-mazurskim oraz 5230,1 ha położonych w województwie mazowieckim. Cały obszar Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego znajduje się w granicach obszaru funkcjonalnego „Zielone Płuca Polski”. Szczególnym celem ochrony parku w części położonej na terenie województwa warmińsko-mazurskiego jest: ochrona krajobrazu młodoglacjalnego; ochrona siedlisk ze szczególnym uwzględnieniem naturalnych i półnaturalnych łąk, torfowisk i terenów podmokłych; ochrona naturalnego krajobrazu wiejskiego, mozaiki łąk i pól; ochrona ładu przestrzennego w enklawach i półenklawach leśnych; ochrona bioróżnorodności

na terenach o nieznacznych zmianach antropogenicznych na pograniczu mezoregionów: Pojezierza Dobrzyńskiego, Garbu Lubawskiego oraz Równiny Urszulewskiej. Administracyjny podział terenów Parku jest w dużej mierze odzwierciedleniem przebiegających granic makro i mikroregionów: morfologicznych, hydrograficznych, przyrodniczych, geobotanicznych i florystycznych. Na terenie parku znajduje się 7 rezerwatów przyrody i 48 pomników przyrody (w tym 45 drzew). Występuje ok. 130 zespołów roślinnych (w tym ok. 200 gatunków rzadkich) oraz ok. 250 gatunków zwierząt (ponad 160 gatunków ptaków). Park posiada znaczą bioróżnorodność, znajduje się tu ponad 950 gatunków roślin naczyniowych, wśród nich wiele objętych ochroną gatunkową, zagrożonych wyginięciem jak np. rosiczka okrągłolistna, pluskwica europejska, wawrzynek wilczelyko, lilia złotogłów, podejźrzon rutolistny, widłaki, storczyki, konietlica syberyjska i wiele innych. Dużą różnorodnością wyróżniają się także mchy oraz porosty, wśród których stwierdzono rzadko występującą – będącą „certyfikatem czystości powietrza” – brodawkę pospolitą. Równie bogata jest fauna Parku. Licznie występują tu łosie, jelenie, sarny, dziki, bobry, wydry a spośród ptaków: bielik, orlik krzykliwy, bocian czarny, bąk, derkacz, kania czarna i ruda, żuraw, błotniak stawowy, łąkowy i zbożowy i wiele innych. Przez teren Parku przebiega zachodnia granica obszaru występowania orzechówki i jarząbka. W sumie w Parku stwierdzono występowanie ponad 250 gatunków kręgowców. Najciekawszym pomnikiem przyrody jest Dąb Rzeczypospolitej - dąb szypułkowy „Dąb Rzeczypospolitej” o obwodzie 649 cm i wysokości 33 m.

Na terenie Parku obowiązuje Plan Ochrony Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego do roku 2030 (Toruń-Górzno-Czarny Bryńsk, listopad 2008 r.). Jak podaje Plan... najwrażliwszym elementem przyrodniczym Parku są wody powierzchniowe w postaci rzek i jezior, a także bardzo liczne i cenne przyrodniczo „oczka wodne”, mokradła i bagna, które mają największy wpływ na bioróżnorodność Parku. Ich ochrona jest priorytetem. Ciągi wodne w powiązaniu z atrakcyjnymi formami rzeźby terenu (doliny, rynny, pagórki morenowe, sandry, kemy i drumliny) otoczone wielkimi kompleksami leśnymi tworzą unikalną kompozycję przyrodniczo-przestrzenną, która jednocześnie tworzy ważny w skali kraju węzeł korytarzy ekologicznych w jego skład na terenie gminy wchodzi m.in. Brynica i Wel, a także rynny jezior, które są łącznikiem ciągów ekologicznych.

- **Obszar Chronionego Krajobrazu Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry** - Stanowi on powierzchnię 4.097,5 ha i położony jest na terenie dwóch gmin: Lidzbark i Płońnica. Utworzony rozporządzeniem Nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 14 kwietnia 2003 r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 52. 725), wprowadzony obowiązującym do dziś Rozporządzeniem Nr 109 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 176, poz. 2577), które określa granice Obszaru, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych i nieleśnych ekosystemów lądowych, ekosystemów wodnych oraz szereg zakazów obowiązujących na terenie OCHK.

W obrębie administracyjnym gminy Lidzbark znajdują się użytki ekologiczne, natomiast na omawianym terenie one nie występują.

Jednakże wartym uwagi jest Użytek ekologiczny "Bładowo" oddalony około 3,8 km od terenu na północny wschód. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 82 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 lipca 2009 w sprawie ustanowienia użytku ekologicznego "Bładowo" (Dz. Urz. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 105 poz. 1715 z 31.07.2009 r.). Zajmuje on teren o powierzchni 139,04 ha na terenie gminy Lidzbark. Przedmiotem ochrony tego użytku jest mało stosunkowo przekształcony kompleks torfowisk niskich o swoistych cechach krajobrazu stanowiący miejsce lęgowe ptactwa wodno-błotnego i przebywania ptaków wędrownych.

Według koncepcji krajowej sieci ekologicznej „EKONET-POLSKA teren opracowania częściowo (południowa część terenu) położony jest w zasięgu głównego Północno-Centralnego krajowego korytarza ekologicznego Dolina Drwęcy – Dolina Dolnej Wisły Wschodni. Tereny leśne, wraz z wodami powierzchniowymi oraz strefami ekotonowymi, stanowią lokalne elementy jego sieci.

Z uwagi na położenie omawianego terenu względem kompleksu leśnego Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego, Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry i Welskim Parkiem Krajobrazowym, a także położonym w odległości ok. 870 m na północny zachód Jeziorem Zawórzno i ok. 1,7 km na północ Jeziorem Lidzbarskim mogą występować lokalne korytarze migracji zwierząt.

Jednym z czynników wpływających na migrację zwierząt w korytarzach ekologicznych jest infrastruktura drogowa i ruch pojazdów, lokalizacja elektrowni wiatrowych przecinających trasy migracji awifauny.

Najbliższym specjalnym obszarem specjalnej ochrony Natura 200 - jest obszar ptasi Doliny Wkry i Mławki PLB140008 położony jest ok. 4,56 km na wschód od analizowanego terenu, natomiast obszar siedliskowy Ostoja Lidzbarska PLH280012 położony jest ok. 140 m na zachód od najbliższego terenu. W związku z czym nie przewiduje się by skutki realizacji ustaleń MPZP mogły w jakikolwiek sposób oddziaływać na te tereny.

5.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

W terenie opracowania nie występują stanowiska archeologiczne. Stanowisko archeologiczne to ślady materialnej działalności ludzkiej w przeszłości. Terminem tym określa się zwarty, oddzielony od innych, podobnych wycinek przestrzeni, w obrębie którego występują źródła archeologiczne wraz z otaczającym je kontekstem. Zgodnie z art. 31 ust. 1 ustawy z 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w przypadku odkrycia przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem, należy niezwłocznie zawiadomić Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Wszystkie roboty ziemne na terenie stanowisk archeologicznych powinny być uzgadniane z właściwym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Na omawianym terenie w jego wschodniej części występuje umocnienie polowe z 1939 r. W granicach analizowanego terenu (na terenach MN i MN/U) występują obiekty ujęte

VII. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU

Braku realizacji (ustalenia) analizowanego projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego skutkować będzie jego zachowaniem w obecnym zagospodarowaniu.

Inwestycje powstałe w wyniku realizacji ustaleń analizowanego dokumentu nie wpłyną nie korzystnie na stan i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego oraz zdrowie ludzi. Bardzo dobre skomunikowanie terenu z istniejącymi drogami – wojewódzką, powiatowymi i gminnymi – oraz charakterystyka występującego na tym terenie środowiska przyrodniczego – dogodne kierunki wiatrów, głębokość występowania wód gruntowych oraz tereny kompleksów leśnych – stwarzają odpowiednie warunki do rozwoju dla projektowanych funkcji w tym terenie.

Inwestycje powstałe w omawianym terenie w wyniku realizacji ustaleń zawartych w analizowanym dokumencie nie spowodują pogorszenia stanu jakości, ładu przestrzennego oraz fizjonomii tamtejszego krajobrazu, który ze względu na swoje atrakcyjne położenie wymaga szczególnej ochrony.

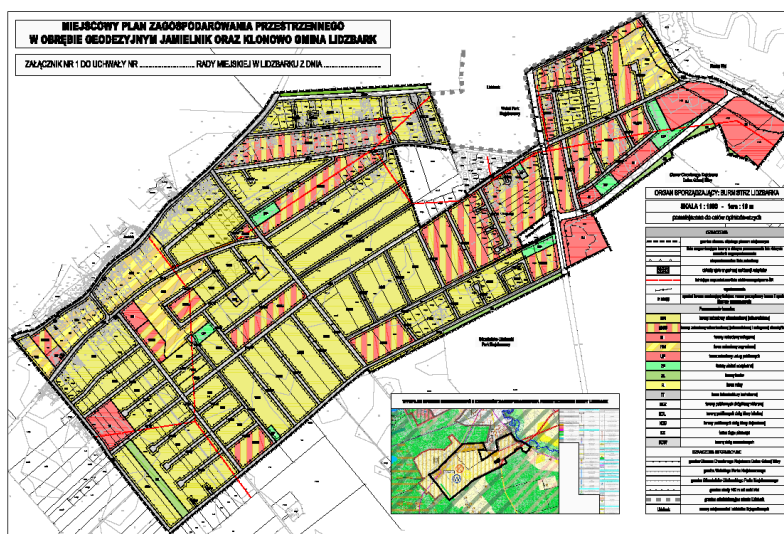
VIII. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA, KTÓRE MOGĄ WYNIKAĆ Z USTALEŃ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark wyznacza następujące funkcje:

- 1) MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2) MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej nieuciążliwej,
- 3) U – tereny zabudowy usługowej,
- 4) RM – tereny zabudowy zagrodowej,
- 5) UP – teren zabudowy usług publicznych,
- 6) ZP – tereny zieleni urządzonej,
- 7) ZL – tereny lasów,
- 8) R – tereny rolnicze,
- 9) IT – teren infrastruktury technicznej,
- 10) KDZ – tereny publicznych dróg klasy zbiorczej,
- 11) KDL – tereny publicznych dróg klasy lokalnej,
- 12) KDD – tereny publicznych dróg klasy dojazdowej,
- 13) KX – tereny ciągu pieszego,
- 14) KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Rysunek 4. Projektowany miejscowy plan wywołany uchwałą o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark, uchwała nr XII/112/15 z dnia 26 listopada 2015 r. Rady Miejskiej w Lidzbarku.

Analizowany dokument w porównaniu do stanu istniejącego przeznacza większość terenów obecnie użytkowanych rolniczo pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, mieszkaniową jednorodziną z usługami, usługi oraz infrastrukturę techniczną. Jednocześnie zachowuje i chroni tereny lasów.

W wyniku analizy ustaleń ocenianego dokumentu należy wywnioskować, że skala ich potencjalnych zmian z punktu środowiska jest duża. Większość terenu w wyniku ustaleń omawianego projektu Planu zmieni swoje przeznaczenie. Na terenach dotychczas użytkowanych jako pola uprawne i nieużytki ustaleniami planu zostanie wprowadzona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i usługowa, usługowa, tereny zieleni urządzonej, teren infrastruktury urządzonej, oraz ciągi komunikacyjne. Tereny lasów, tereny zabudowy zagrodowej oraz niektóre tereny rolnicze pozostaną tożsame z stanem istniejącym, a skala ich potencjalnych zmian nie jest duża.

Wprowadzane projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego funkcje zaliczane są do obciążających środowisko w różnym stopniu zależnie od przeznaczenia i sposobu ich realizacji. Potencjalne zagrożenia dla środowiska stwarzane przez wprowadzane funkcje to:

- zmiany w budowie geologicznej, powstałe w wyniku prowadzenia prac budowlanych,
- możliwość zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego,
- emisja hałasu, związana z ruchem pojazdów,
- emisja zanieczyszczeń do powietrza związana z ruchem pojazdów.

Rzeczywiste oddziaływanie na środowisko przyrodnicze będzie rezultatem ustaleń zawartych w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

oraz stopnia realizacji tych ustaleń. Wprowadzane planem ustalenia wpływają korzystnie na środowisko przyrodnicze m.in. poprzez dopuszczenie zieleni urządzonej w terenach oznaczonych jako IT, KDZ, KDL, KDD, KX, KDW. Ustala segregację i zagospodarowanie odpadów, zgodnie z lokalnymi przepisami oraz przepisami odrębnymi. Analizowany dokument wprowadza zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej oraz ustala odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacji sanitarnej, a zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działki, zgodnie z przepisami odrębnymi. zgodnie z ustaleniami Planu w pasie technicznym szerokości 6,5 m od osi istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych SN występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto dla terenów 10MN/U, 11MN/U, 12MN/U, 13MN/U, 14MN/U i 3U obowiązuje nakaz stosowania technologii budowy zapewniającej ochronę przed hałasem i drganiami związanymi z ruchem komunikacyjnym zgodnie z przepisami odrębnymi.

Analizowany dokument w celu ochrony środowiska i zdrowia ludzi ustala, że zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska na terenach sąsiednich, zgodnie z przepisami odrębnymi; prowadzona działalność powinna spełniać wymogi obowiązujących przepisów szczególnych w zakresie ochrony środowiska (w tym w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz hałasu); dopuszczalny poziom hałasu jak dla właściwych terenów jednostki strukturalnej. Plan wprowadza nowe zadrzewienia i zakrzewienia zgodnie z miejscowymi warunkami siedliskowymi w formie grup drzew i krzewów oraz w szpalerach wzdłuż ciągów komunikacyjnych i granic własności, a kształtowanie pasów zadrzewień pod kątem dobrego przewietrzenia terenu.

Ponadto analizowany dokument swymi ustaleniami zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

IX. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO, SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ ANALIZOWANEGO DOKUMENTU

(w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na pozostałe elementy środowiska)

9.1. Obszar przewidywanego zajęcia terenu

Realizacja zapisów analizowanego projektu planu miejscowego związana będzie z trwałą zmianą przeznaczenia większości terenu użytkowanych rolniczo w istniejącym stanie.

9.2. Powierzchniowa budowa geologiczna i powierzchnia ziemi

Powierzchnia ziemi powinna być w możliwie największym stopniu chroniona poprzez zapewnienie ograniczenia zmian naturalnego ukształtowania terenu do niezbędnego minimum oraz utrzymanie, jakości gleby i ziemi powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 roku

w sprawie standardów, jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. Nr 165, poz. 1359) (art. 3 pkt. 25 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016, poz. 672).

Oddziaływanie na wierzchnią warstwę litosfery może być związane z etapem realizacji ewentualnej zabudowy o różnych funkcjach wraz z niezbędną infrastrukturą oraz infrastruktury podziemnej, na obszarach wyznaczonych w projekcie planu. Oddziaływanie to ograniczać się będzie do maksymalnie kilku miesięcy i ustanie po wykonaniu robót budowlanych. Wiązać się może z realizacją wykopów i zagęszczeniem przypowierzchniowej warstwy gruntu na skutek przemieszczania się maszyn budowlanych. Każdego rodzaju zainwestowanie związane jest z oddziaływaniem na wierzchnią warstwę litosfery mając charakter lokalny, co nie wpłynie w sposób istotny na stan środowiska gruntowego. Dlatego ważne jest aby przy prowadzeniu prac budowlanych wykorzystywać sprzęt sprawny technicznie, nie powodujący wystąpienia ryzyka zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi. W celu ograniczenia oddziaływania nowo realizowanej zabudowy na powierzchnię ziemi, logicznym działaniem jest wykorzystanie zbędnych mas ziemnych powstających w czasie realizacji inwestycji do nowego ukształtowania terenu w granicach własnej lub sąsiednich działkach.

Gleby na terenach zabudowanych, mają przeważnie odczyn zasadowy lub obojętny i zawierają duże ilości CaCO_3 , który pochodzi m. in. z zapraw burzonych domów, pyłów kominowych z elektrociepłowni. Gleba o odczynie zasadowym wiąże wiele metali ciężkich, dostających się do niej z różnych źródeł, uniemożliwiających ich infiltrację do wód gruntowych i powierzchniowych. Pyły przemysłowe i spaliny z pojazdów są głównym źródłem metali ciężkich.

Na obszarach, na których nie będą powstawały obiekty budowlane, a więc głównie tereny pól, łąk i pastwisk, tereny zieleni pozostające w dotychczasowym użytkowaniu nie będą narażone na ingerencję w wierzchnią warstwę ziemi.

9.3. Wody powierzchniowe i podziemne

W wyniku realizacji ustaleń analizowanego projektu planu nie prognozuje się negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych na omawianym terenie może mieć jedynie charakter pośredni i nastąpić poprzez zanieczyszczenie środowiska gruntowo-wodnego i odpływ zanieczyszczeń z wodami podziemnymi do strefy drenażu. Wody powierzchniowe będą chronione przed przenikaniem do nich zanieczyszczeń poprzez wprowadzenie w projekcie planu obowiązku odprowadzania ścieków bytowych do układu kanalizacyjnego, z zastrzeżeniem, iż do czasu realizacji sieci kanalizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych, z wyłączeniem przydomowych oczyszczalni ścieków.

Poziom wód gruntowych na terenach przeznaczonych do zabudowy nie stanowi trudności przy zabudowie, jak również sprawia, iż projektowane w planie inwestycje nie wpłyną niekorzystnie na stan ich jakości.

Należy zauważyć, iż w granicach omawianego terenu znajdują się zagłębienie i niewielkie zbiorniki wodne, w związku z czym w terenach MN/U Plan dopuszcza zbiorniki retencyjne.

W granicach analizowanego terenu objętego Planem znajduje się obszar zlewni rzeki Wel, będącej dopływem Drwęcy.

W wyniku wprowadzenia w życie ustaleń analizowanego dokumentu przewiduje się, iż nie wystąpią uwolnienia zanieczyszczeń do wód powierzchniowych.

W związku z realizacją ustaleń analizowanego dokumentu nie przewiduje się wystąpienia znaczącego wpływu na wody podziemne. Po powstaniu nowej zabudowy, którą dopuszcza projekt analizowanego dokumentu, zwiększy się zapotrzebowanie na wodę do celów bytowych i związanych z mieszkalnictwem lub z prowadzeniem działalności usługowej. Przełoży się to na zwiększenie poboru wody z poziomów użytkowych wód podziemnych. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków określa szczegółowe warunki korzystania z sieci wodociągowej.

Teren położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) - udokumentowany, porowy, Główny Zbiornika Wód Podziemnych nr 214 Zbiornik Działdowo. Omawiany projekt mpzp chroni wody podziemne również poprzez zawarte w swych ustaleniach zasady gospodarki ściekami poprzez odprowadzanie ścieków bytowych do układu kanalizacyjnego z zastrzeżeniem, iż do czasu realizacji sieci kanalizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych, z wyłączeniem przydomowych oczyszczalni ścieków. Wody opadowe i roztopowe należy zagospodarowywać w granicach działki, zgodnie z przepisami odrębnymi (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. 2014 poz. 1800)).

Z uwagi na charakter dopuszczonej zabudowy nie przewiduje się istotnego oddziaływania na środowisko gruntowo – wodne na etapie budowy. Na etapie realizacji zabudowy dopuszczonej w omawianym dokumencie, potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych stanowić może wykorzystanie ciężkiego sprzętu budowlanego i składowanie materiałów budowlanych. Aby ograniczyć takie oddziaływanie (np. przenikanie substancji ropopochodnych), należy wykorzystywać wyłącznie sprzęt sprawny technicznie i sprawować nad nim stały nadzór. Substancje mogące przenikać do wód gruntowych należy magazynować w szczelnych zbiornikach ustawionych na stabilnym podłożu. Natomiast na etapie eksploatacji zabudowy, dopuszczonej ustaleniami analizowanego dokumentu, wpływ środowisko gruntowo wodne związane będzie głównie z ograniczeniem infiltracji wód opadowych do gruntu.

W wyniku odwadniania wykopów fundamentowych i realizacji infrastruktury podziemnej może dojść do potencjalnego obniżenia zwierciadła wód podziemnych. Oddziaływanie takie nie będzie miało charakteru trwałego, gdyż będzie ograniczone wyłącznie do etapu prowadzenia prac budowlanych, a ze względu na przypuszczalną wielkość zabudowy będzie miało zasięg lokalny. Ewentualne odwadniania wykopów mogą mieć miejsce w przypadku lokalizacji zabudowy w pobliżu wód powierzchniowych, gdzie pierwszy poziom wód gruntowych może zalegać blisko powierzchni ziemi lub w przypadku realizacji głębokich wykopów.

W sposób pośredni potrzeba ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami została zapewniona poprzez zawarty w analizowanym dokumencie zapis nakazujący segregację i zagospodarowanie odpadów, zgodnie z lokalnymi przepisami oraz przepisami odrębnymi.

Wprowadzenie w życie ustaleń zawartych w analizowanym planie miejscowym nie spowoduje wystąpienia znaczącego uwolnienia zanieczyszczeń do środowiska gruntowo-wodnego, które mogą wpłynąć w sposób istotny na stan jakościowy wód podziemnych. Jego ustalenia i przewidziane w nim funkcje również nie będą wpływać na stan ilościowy wód podziemnych, ocenianego jako nieznaczny potencjalny wzrost zapotrzebowania na wodę.

9.4. Powietrze i klimat akustyczny

W opracowanym przez Ministerstwo Środowiska „Poradniku przygotowania inwestycji z uwzględnieniem zmian klimatu, ich łagodzenia i przystosowania tych zmian oraz odporności na klęski żywiołowe” zawarte są zagadnienia klimatyczne istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Od kilku lat można zaobserwować zmiany zachodzące w klimacie – wzrost temperatur dodatnich z wydłużeniem dni ciepłych oraz spadek temperatur ujemnych i skrócenie dni mroźnych. Takie zmiany klimatu mogą oddziaływać zarówno niekorzystnie jak i korzystnie na życie społeczne i gospodarcze, działając bezpośrednio i pośrednio, poprzez oddziaływanie na fizyczne i biologiczne składniki ekosystemów, takie jak: woda, gleba, powietrze i różnorodność biologiczna.

Do pozytywnych skutków w przypadku wzrostu temperatur powietrza na systemy przyrodnicze zaliczyć można wcześniejsze rozpoczęcie sezonu wegetacyjnego na wiosnę i wydłużenia okresu wegetacyjnego, przyspieszenie faz fenologicznych roślin, migracje ptaków i wcześniejszy okres lęgowy, przesunięcie granic występowania pewnych gatunków roślin i zwierząt ku biegunom oraz ku wyżej położonym siedliskom. Wzrost temperatury powietrza w konsekwencji prowadzi do spadku (skrócenia) długości okresu grzewczego, charakteryzującego zapotrzebowanie na ogrzewanie pomieszczeń oraz wydłużeniu sezonu turystycznego.

Do niekorzystnych zmian w klimacie można zaliczyć zmiany występujące w warunkach hydrologicznych. Opady charakteryzują się okresami mniej lub bardziej wilgotnymi. Roczne sumy opadów nie ulegają zasadniczym zmianom. Zmieniła się ich struktura na bardziej losowy i nierównomierny - głównie w cieplej porze roku, kiedy opady są bardziej gwałtowne i nawalne, krótkotrwałe, niszczycielskie powodujące coraz częściej gwałtowne powodzie. Jednocześnie zanikają opady poniżej 1 mm/dobę. Negatywnie na różnorodność biologiczną i formy ochrony przyrody (w szczególności na zbiorniki wodne i tereny podmokłe) wpłynie obniżający się poziom wód gruntowych. Zmiany występują również w porze zimowej, poprzez skracanie okresu zalegania pokrywy śnieżnej i jej grubości, a także nasilenie się procesu ewaporacji (parowanie wody z powierzchni terenu, z wolnej przestrzeni zbiorników wodnych lub z powierzchni roślin) , co wpływa na spadek zasobów wodnych kraju.

Jednocześnie skutkiem ocieplania się klimatu jest wzrost występowania groźnych zjawisk pogodowych i katastrof oraz zwiększanie częstotliwości ich występowania, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Do takich zjawisk zaliczyć można ulewne deszcze niosące za sobą ryzyko powodzi i podtopień lub osuwisk – głównie na obszarach górskich i wyżynnych ale także na zboczach dolin rzecznych i na klifach wzdłuż brzegu morskiego. Coraz częściej występują silne wiatry i towarzyszące im sporadycznie trąby powietrzne i wyładowania atmosferyczne. Mogące wpłynąć m.in. na budownictwo oraz infrastrukturę energetyczną i transportową.

Bezpośrednie negatywne skutki zmian klimatu to również nasilenie się zjawiska eutrofizacji wód śródlądowych i wód przybrzeża, zwiększenie zagrożenia dla życia i zdrowia w wyniku stresu termicznego i wzrostu zanieczyszczeń powietrza, większe zapotrzebowanie na energię elektryczną w porze letniej, zmniejszenie potencjału chłodniczego elektrowni czego skutkiem będzie spadek mocy produkcyjnej i wiele innych.

Przewaga występowania elementów technicznych nad przyrodniczymi jest główną cechą obszarów zurbanizowanych. W jego skład wchodzi: zabudowa mieszkaniowa i przemysłowa, sieć szlaków komunikacyjnych, napowietrzne linie energetyczne i telekomunikacyjne, infrastruktura podziemna (system kanałów i instalacji sieci grzewczej, wodociągowej, kanalizacyjnej, gazowej, energetycznej, telekomunikacyjnej). Powyższe składniki w sposób znaczący wpływają na wzrost ilości ciepła w mieście, a obecność nieprzepuszczalnych nawierzchni i ich skanalizowanie rzutuje na obieg wody. W efekcie pierwotne cechy komponentów środowiska ulegają zamianie i powstaje nowy, technogeniczny układ środowiska (Szponar, 2003).

Rysunek 5. Najważniejsze przeszłe i prognozowane oddziaływania i skutki zmian klimatu dla głównych regionów biogeograficznych Europy (EEA, 2008).

Regiony	Oddziaływanie/skutek zmian klimatu
Europa Środkowo-Wschodnia	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie częstotliwości temperatur ekstremalnych, • zmniejszenie opadów w okresie letnim, • częstsze występowanie powodzi w okresie zimowym, • wzrost temperatury wody, • zwiększenie zmienności plonowania roślin uprawnych, • zwiększenie zagrożenia pożaru lasów, • zmniejszenie stabilności lasu.
Europa Północno-Zachodnia	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie opadów w okresie zimowym, • zwiększenie przepływów rzecznych, • przemieszczanie się gatunków słodkowodnych na północ, • zwiększenie ryzyka powodzi na wybrzeżu morskim.
Europa Północna (region borealny)	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie pokrywy śnieżnej i zlodzenia rzek i jezior, • zwiększenie przepływów rzecznych, • zwiększenie przyrostu lasów, • zwiększenie wysokości plonów roślin uprawnych • przemieszczanie się gatunków na północ, • więcej dostępnej energii z elektrowni wodnych, • mniejsze zużycie energii na ogrzewanie, • zwiększenie ruchu turystycznego w okresie letnim, • zwiększenie ryzyka wystąpienia szkód spowodowanych zimowymi sztormami.
Region Śródziemnomorski	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie wysokości rocznych opadów, • zmniejszenie przepływów rzecznych, • zwiększenie liczby pożarów lasów, • zmniejszenie wysokości plonów roślin uprawnych, • zwiększenie się zapotrzebowania wody w rolnictwie, • zwiększenie ryzyka pustynienia, • mniej dostępnej energii z elektrowni wodnych, • większa liczba szkodliwych siewników i falen upałów, • więcej zachorowań na choroby wektorowe, • zmniejszenie natężenia ruchu turystycznego w lecie, • zwiększenie ryzyka utraty różnorodności biologicznej.
Arktyka	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszenie zasięgu pokrywy lodowej Morza Arktycznego, • utrata masy lodowca grenlandzkiego.
Obszary górskie	<ul style="list-style-type: none"> • znaczący wzrost temperatury • utrata masy lodowców, • zmniejszenie zasięgu wiecznej zmarzliny w górach, • zwiększenie ryzyka spadających skal, • przesuwanie w coraz wyższe partie gór granicy występowania roślin i zwierząt, • zmniejszenie turystyki narciarskiej zimą, • zwiększone ryzyko erozji gleb, • wysokie ryzyko wyginania gatunków.
Obszar mórz	<ul style="list-style-type: none"> • podniesienie się poziomu morza, • zwiększenie temperatury morskiej wody powierzchniowej, • przesuwanie się gatunków na północ, • zwiększenie biomasy fitoplanktonu, • zwiększone ryzyko dla ryb.

Źródło: <http://klimada.mos.gov.pl/adaptacja-do-zmian-klimatu/globalne-procesy/>

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny związane z realizacją zabudowy przewidzianą ustaleniami analizowanego dokumentu wynikać będzie przede wszystkim z emisją zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł ogrzewania (punktowe źródło zanieczyszczeń) oraz funkcjonowania szlaków komunikacyjnych na omawianym terenie – głównie drogi powiatowe i drogi gminne. Przez omawiany teren przebiegają droga wojewódzka nr 541 i drogi powiatowe nr 1353N i 1292 N, a także drogi gminne, będące liniowym źródłem zanieczyszczeń. Warto zaznaczyć, iż w północno-wschodniej części terenu, przy granicy z miastem znajduje się ferma drobiu (kur) będąca źródłem odorów i hałasu. Podobna ferma znajduje się poza granicami omawianego Planu, jednak w bezpośrednim jego sąsiedztwie, w południowo-wschodnim krańcu. Fakt ten może powodować mało korzystny odbiór terenu i zwiększone zanieczyszczenie powietrza jak i hałasu w tej części Planu. Nie przewiduje się by uchwalenie MPZP mogło powodować powstanie dużych zakładów przemysłowych stanowiących istotne źródła emisji zanieczyszczeń do powietrza i generujących hałas komunikacyjny pochodzący z pojazdów je obsługujących. W wyniku realizacji ustaleń mpzp zostaną wprowadzone nowe tereny funkcjonalne, a tym samym nowe źródła zanieczyszczeń. Jednak projekt planu zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji. Ponadto Plan w swych ustaleniach zawiera zapisy stanowiące, iż zakres uciążliwości obiektów lub prowadzonej działalności nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska na terenach sąsiednich, zgodnie z przepisami odrębnymi a dopuszczalny poziom hałasu odpowiedni jak dla właściwych terenów.

Tym samym na całym terenie objętym planem wyklucza się lokalizację następujących działalności i przedsięwzięć powodujących zanieczyszczenia środowiska, tj. emisję, która jest szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, powoduje szkodę w dobrach materialnych lub koliduje z innymi, uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska; wymagających lokalizacji instalacji powodujących przekroczenia standardów jakości środowiska; oraz związanych ze stosowaniem substancji stanowiących szczególne zagrożenie dla środowiska. Jednocześnie omawiany Plan istniejące obiekty, których gabaryty, bądź lokalizacja na działce wykraczają poza parametry ustalone w niniejszym planie, uznaje za zgodne z planem i dopuszcza ich dalsze użytkowanie, w tym możliwość przeprowadzenia remontów, przebudowy z zachowaniem parametrów określonych w planie.

Na kształt klimatu akustycznego na analizowanym terenie, ze względu na brak istotnych zakładów przemysłowych, wpływa przede wszystkim hałas komunikacyjny. Funkcjonowanie dróg i innych źródeł hałasu nie może powodować przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emisji hałasu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112). Na poprawę klimatu akustycznego może mieć wpływ przewidziana w projekcie planu miejscowego dopuszczenie zieleni urządzonej w terenach komunikacji.

Obiektami akustycznie chronionymi są głównie tereny zabudowy mieszkaniowej i tereny związane ze stałym pobytem ludzi, jak szpitale, żłobki itp.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Strefa ochronna „A” uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ²⁾	70	65	55	45

Źródło: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 października 2012 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t. j. Dz. U. z 2014 poz. 112)

Analizowany dokument dla terenów 10MN/U, 11MN/U, 12MN/U, 13MN/U, 14MN/U i 3U obowiązuje nakaz stosowania technologii budowy zapewniającej ochronę przed hałasem i drganiami związanymi z ruchem komunikacyjnym zgodnie z przepisami odrębnymi.

Do niezorganizowanej czasowej emisji substancji gazowych do powietrza atmosferycznego, pochodzących z silników spalinowych pracujących maszyn budowlanych i sprzętu transportowego, w postaci dwutlenku azotu, tlenku węgla, węglowodorów alifatycznych i aromatycznych, a także niewielkiej ilości pyłu powstającego podczas pracy maszyn i urządzeń wykonujących prace ziemne dojdzie na etapie realizacji nowej zabudowy. Emisja takich substancji wystąpi przede wszystkim na obszarze prowadzonych prac budowlanych, a w niewielkim stopniu również w sąsiedztwie, głównie na trasach przejazdowych transportu samochodowego. Zanieczyszczenia te będą miały charakter krótkotrwały i punktowy.

9.5. Oddziaływanie w zakresie pól elektromagnetycznych

Realizacja linii oraz stacji elektroenergetycznych dopuszczonych ustaleniami analizowanego dokumentu wiązać się będzie z emisją pola elektromagnetycznego. Promieniowanie elektromagnetyczne to stosunkowo nowe zagrożenie dla zdrowia człowieka. Źródła pól elektromagnetycznych stanowią głównie linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV oraz związane z nimi stacje elektroenergetyczne. Do punktowych źródeł promieniowania niejonizującego zaliczyć można m.in.:

- pojedyncze nadajniki radiowe,

- stacje bazowe telefonii komórkowej instalowane na wysokich budynkach, kominach, specjalnych masztach,
- urządzenia emitujące pole elektromagnetyczne pracujące w zakładach przemysłowych, ośrodkach medycznych oraz będące w dyspozycji policji i straży pożarnej.

Wartości dopuszczalne promieniowania elektromagnetycznego stacji i linii elektroenergetycznych w Polsce określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. (Dz. U. Nr 192, poz. 1883). Dla pola o częstotliwości 50 Hz emitowanego przez linie i stacje elektroenergetyczne dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową skuteczna wartość składowej natężenia pola elektrycznego nie może przekraczać 1 kV/m, a skuteczna wartość natężenia pola magnetycznego – 60 A/m. W miejscach dostępnych dla ludności skuteczna wartość składowej natężenia pola elektrycznego nie może przekraczać 10 kV/m, a skuteczna wartość natężenia pola magnetycznego – 60 A/m. Wartości te określone dla obszarów znajdujących się na wysokości 2 m n.p.t lub innej powierzchni ogólnodostępnej dla ludności.

Przesyłanie energii liniami napowietrznymi powoduje powstanie niejonizujących pól elektromagnetycznych, w związku z czym wyznacza się wzdłuż ich przebiegu strefy ochronne (szerokość zależna od przesyłanego napięcia), wolne od zabudowy oraz stałego pobytu ludzi. Przez analizowany teren przebiega linia elektromagnetyczna średniego i niskiego napięcia. Przypuszcza się, że natężenie niejonizujących pól elektromagnetycznych jest niższe od poziomów dopuszczalnych dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, zagrodową i miejsc dostępnych dla ludności.

Na terenie omawianego dokumentu znajduje się napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia SN. Zgodnie z Planem w pasie technicznym szerokości 6,5 m od osi istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych SN występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Biorąc powyższe pod uwagę, oraz odległość najbliższej zabudowy mieszkaniowej od terenów przeznaczonych pod linie elektroenergetyczne, nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi.

9.6. Krajobraz

Analizując zapisy omawianego dokumentu, zwłaszcza parametry dopuszczonej zabudowy, nie stwierdza się by mogły one, wprowadzać nowe dominanty architektoniczne i inne obiekty, które w sposób istotny zaburzałyby istniejącą strukturę krajobrazu. Parametry i wskaźniki kształtowania nowej zabudowy oraz zagospodarowania terenu powinny być tak ustalone aby zapewnić ciągłość w kształtowaniu lokalnej architektury, charakterystycznej dla danego regionu.

Ochronie podlegać powinny przede wszystkim zieleń na terenach zabudowanych. Projekt Planu swymi ustaleniami wprowadza nowe zadrzewienia i zakrzewienia zgodne z miejscowymi warunkami siedliskowymi w formie grup drzew i krzewów oraz w szpalerach wzdłuż ciągów komunikacyjnych i granic własności oraz kształtowanie pasów zadrzewień pod kątem dobrego przewietrzenia terenu.

Nowe zagospodarowanie omawianego terenu powinno zapewniać wysokie walory przestrzenne i architektoniczne. W terenach MN/U i U Plan ustala realizację wszystkich budynków w obrębie jednej działki budowlanej o jednakowej kolorystyce i architekturze. Realizacja wolnostojących garaży oraz budynków gospodarczych i inwentarskich w kolorystyce nawiązującej do budynku mieszkalnego.

Analizowany dokument dla obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków ustala:

- a) *podporządkowanie zasadzie maksymalnej ochrony pierwotnej substancji oraz oryginalnych elementów wystroju, bryle budynku, kształtowi i pokryciu dachowemu, wystrojowi i kolorystyce elewacji, stolارce drzwiowej i okiennej, a nowe materiały kompatybilne z historycznymi, które kolorem, fakturą i rozmiarem będą dopasowane do substancji zabytkowej,*
- b) *zasadę zachowania zabytku w możliwie niezmienionej postaci,*
- c) *realizację elewacji budynków w kolorach pastelowych,*
- d) *nakaz stosowania jednakowych rozwiązań materiałowych i kolorystycznych, w tym pokrycia dachowego w obrębie jednej działki budowlanej,*
- e) *nakaz stosowania stolarki okiennej o podziałach wynikających z pierwotnego projektu budynku,*
- f) *zakaz wykonywania ocieplenia niszczącego lub przesłaniającego detale architektoniczne elewacji frontowej budynków,*
- g) *pokrycie połaci dachowych dachówkami ceramicznymi, metalowymi lub kompozytowymi,*
- h) *dopuszczenie rozbudowy lub nadbudowy wyłącznie pod warunkiem kontynuacji formy i wystroju architektonicznego obiektów rozbudowywanych lub nadbudowywanych.*

Ponadto wszelkie działania inwestycyjne w obrębie i na obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego, ustalenia ust. 5 Planu nie obowiązują w przypadku wykreślenia obiektu z wojewódzkiej ewidencji zabytków i gminnej ewidencji zabytków.

Omawiany projekt Planu ustala dla terenów MN, MN/U, U, 1 UP, RM wysokość zabudowy mieszkaniowej – do 2 kondygnacji nadziemnych z dopuszczeniem drugiej kondygnacji jako poddasza użytkowego, nie więcej niż 10,0 m, dopuszcza kondygnacje podziemne, wysokość zabudowy gospodarczej i garażowej – 1 kondygnacja nadziemna, nie więcej niż 6,0 m, natomiast dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia głównych połaci do 45°, dopuszcza dachy płaskie. W terenach RM i 1R wysokość zabudowy gospodarczej, garażowej i inwentarskiej – 1 kondygnacja nadziemna, nie więcej niż 8,0 m. Plan dla terenu IT ustala wysokość zabudowy – nie więcej niż 4,0 m i dopuszcza dachy płaskie.

Należy zauważyć, iż w granicach omawianego terenu znajdują się zagłębienie i niewielkie zbiorniki wodne, w związku z czym w terenach MN/U Plan dopuszcza zbiorniki retencyjne.

Dla obszaru Planu do czasu realizacji sieci kanalizacji dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych, z wyłączeniem przydomowych

oczyszczalni ścieków. Natomiast do czasu realizacji zagospodarowania terenów zgodnego z ustaleniami planu dopuszcza się utrzymanie dotychczasowego użytkowania terenów. Ponadto na terenie objętym granicami analizowanego dokumentu zakazuje się składowania wszelkich odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych.

W terenie objętym granicami analizowanego dokumentu znajdują się linie elektroenergetyczne średniego napięcia, dla których Plan ustala, iż w pasie technicznym szerokości 6,5 m od osi istniejących napowietrznych linii elektroenergetycznych SN występują ograniczenia w zagospodarowaniu terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Zgodnie z Planem obiekty inwentarskie w gospodarstwach ogranicza się do maksymalnie 5DJP.

Szczególne znaczenie w terenie objętym omawianym Planem mają tereny zieleni urządzonej ZP, w których analizowany dokument dopuszcza obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, obiektów małej architektury, nakazując stosowanie naturalnych materiałów (drewno, kamień) do wykończenia elewacji budynków. Wysokość zabudowy w tych terenach nie więcej niż 5,0 m, natomiast dachy dwuspadowe lub wielospadowe, o kącie nachylenia głównych połaci do 45°, dopuszcza się dachy płaskie.

Pozytywnie na krajobraz i jego odbiór omawianego terenu wpływa ustalenie i zachowanie terenów lasów.

Oddziaływanie na krajobraz wynikające z ustaleń ocenianego dokumentu związane będzie przede wszystkim z potencjalną lokalizacją zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej. Pozytywnie na krajobraz omawianego terenu wpłyną występujące tu zadrzewienia oraz tereny lasów i zieleni urządzonej, a także teren wód (zbiorników retencyjnych dopuszczonych ustaleniami Planu).

Nie ulega wątpliwości, że w wyniku realizacji ustaleń projektu planu do krajobrazu wprowadzone mogą zostać obiekty budowlane znacznych rozmiarów, które jednak nie będą stanowić dominant w krajobrazie wiejskim. Projektowane przeznaczenie analizowanego terenu jest ściśle związane z terenami przeznaczonymi pod funkcje podobnego rodzaju zlokalizowanymi w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

9.7. Oddziaływanie na szatę roślinną i zwierzęta

Na obszarze inwestycji w stanie istniejącym przeważa krajobraz kulturowy – rolniczy. Większość występujących tu ekosystemów to agrocenozy (biocenozy pól), w mniejszym zaś stopniu pratocenozy (biocenozy łąk) i wody. Pole jako sztuczny ekosystem krajobrazu rolniczego zajmuje ok. 80 % całego terenu objętego opracowaniem.

Na omawianym terenie występują niewielkie tereny leśne – w północnej, południowo zachodniej i południowo wschodniej części omawianego terenu, w sąsiedztwie dużego kompleksu leśnego jakim są lasy na terenie Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego. Można przyjąć, iż omawiany teren otoczony jest z trzech stron lasami, natomiast północno wschodnim i południowo wschodniej części bezpośrednio przylega do dużego kompleksu leśnego. Ponadto występują tu zadrzewienia i zakrzewienia przyrodne, zadrzewienia i zakrzewienia przydrożne i śródpolne.

Swymi ustaleniami w obszarze tym dopuszcza on tereny rolnicze, tereny zabudowy zagrodowej, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej, tereny zabudowy usługowej, tereny zabudowy usług publicznych, tereny lasów, tereny zieleni urządzonej, tereny infrastruktury technicznej, tereny ciągu pieszego i tereny komunikacji.

W omawianym terenie Plan zachowuje teren lasów i wprowadza tereny zieleni urządzonej ZP, na których dopuszcza obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej, obiektów małej architektury. W terenach zieleni urządzonej jak i na całym obszarze Planu nowe zagospodarowanie terenu powinno zapewniać wysokie walory przestrzenne i architektoniczne. Wprowadzenie nowych zadrzewień i zakrzewień powinno być zgodne z miejscowymi warunkami siedliskowymi w formie grup drzew i krzewów oraz w szpalerach wzdłuż ciągów komunikacyjnych i granic własności, a kształtowanie pasów zadrzewień powinno się odbywać pod kątem dobrego przewietrzenia terenu.

Plan na terenie objętym swymi granicami ustala również zakaz składowania wszelkich odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych. Nowo powstałe drzewa mogą być siedliskiem ptaków i spełniać różnorakie funkcje biocenotyczne.

Zapisy analizowanego dokumentu dopuszczają zieleń urządzoną w terenach komunikacji. Może to pozytywnie wpłynąć na różnorodność biologiczną, jednak będą to oddziaływania niewielkie.

Na etapie realizacji inwestycji nastąpi czasowe oddziaływanie na powierzchnię ziemi i pokrywę roślinną. Natomiast w miejscach lokalizacji fundamentów dojdzie do trwałego zajęcia terenu i ubytku terenu porośniętego roślinnością (tereny upraw polowych).

Projekt Planu zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

Teren cechuje się średnią różnorodnością zwierząt i roślin. Większość analizowanego terenu znajduje się poza obszarami chronionymi z mocy ustawy o ochronie przyrody, jednakże w wschodniej - północno wschodniej części terenu około 11 ha znajduje się w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego. W tej części terenu, wschodniej południowo wschodnie części, około 18 ha położone jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry. Niewielki fragment około 1 ha w środkowo południowej części terenu objętego granicami analizowanego Planu położony jest również w zasięgu Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego.

Aktualnie obowiązującym aktem jest Rozporządzenie nr 34 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005 w sprawie **Welskiego Parku Krajobrazowego**, (Dz. U. Woj. Warm.-Maz. Nr 140 poz. 1646 z dnia 5 października 2005r.). Rozporządzenie w § 4 ust.1 określa obowiązujące na terenie Parku następujące zakazy:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62, poz. 627, ze zmianami); W graniach planu należy stosować się do ww. ustawy.*

Dodatkowo projekt planu dla terenów MN, MN/U, U, RM, 6RM, UP, 1R, ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

- 2) *umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki leśnej rybackiej i łowieckiej; W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia. Ponadto na terenie planu nie zaobserwowano dziko występujących zwierząt, ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu.*
- 3) *likwidacji i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; - w wyniku ustaleń mpzp w granicach Planu zostaną zachowane tereny leśne, ponadto wprowadzone zostaną tereny zieleni urządzonej. W terenach komunikacji dopuszczono tereny zieleni urządzonej.*
- 4) *pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także mineralów i bursztynu; - Ustalenia projektu Planu nie spowodują zagrożenia dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt. Projekt planu dla terenów MN, MN/U, U, RM, 6RM, UP, 1R, ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.*
- 5) *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z bezpieczeństwem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświszkowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych; - Projekt planu uwzględnia ukształtowanie terenu opracowania. Teren prawie w całości buduje wysoczyzna morenowa płaska (wysokości względne do 2 m, nachylenie do 2°), która w północno wschodniej części analizowanego terenu przechodzi w wysoczyznę morenową falistą (wysokości względne 2-5 m, nachylenie około 5°). Nachylenie omawianego terenu sięga maksymalnie do 4°, co pozwala na kształtowanie zabudowy zależnie od miejsca spadku: (1°-2°) pozwalają na dowolne kształtowanie zabudowy, (2°-3°) ograniczają długość budynków przy ich projektowaniu prostopadle do poziomnic, (3°-5°) warunkują usytuowanie budynków równoległe do poziomnic, (5°-7°) wymuszają zabudowę równoległą do poziomnic, w związku z czym w przypadku zastosowania się do w/w uwarunkowań posadowienia budynków nie będzie wymagało zabiegów niwelacyjnych lub będą one niewielkie.*
- 6) *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej; - Nie przewiduje się, iż w wyniku lokalizacji na tych terenach zabudowy dopuszczonej ustaleniami*

analizowanego dokumentu spowoduje się zmianę stosunków wodnych. Woda do celów bytowych i przeciwpożarowych będzie doprowadzana do budynków z sieci wodociągowej, a odprowadzanie ścieków bytowych do układu kanalizacyjnego.

- 7) *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej; - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia. Ponadto na rysunku Planu wyznaczono informacyjnie granicę strefy 100 m od rzeki Wel znajdującej się poza granicami Planu, a położonej na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego, od której odsunięto nieprzekraczalną linię zabudowy. Wyjątkiem jest teren 6RM, w którym w północnej części terenu (na działce nr 158/22) ze względu na położenie istniejących budynków częściowo linię zabudowy przybliżono do rzeki.*
- 8) *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych, oraz w pasie technicznym brzegu morskiego; - obszary takie nie występują w granicach terenu objętego analizowanym dokumentem.*
- 9) *likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych; - obszary takie nie występują w granicach terenu objętego analizowanym dokumentem.*
- 10) *wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych; - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia.*
- 11) *prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową; - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia.*
- 12) *utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych; - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia.*
- 13) *używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych. - obszary takie nie występują w granicach terenu objętego analizowanym dokumentem.*

Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 38 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 27 września 2005 r. w sprawie **Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego** w części dotyczącej województwa warmińsko-mazurskiego (Dz. U. Woj. Warmińsko-Mazurskiego Nr 140 Poz. 1650) w Parku wprowadzono następujące zakazy:

- 1) *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku- Prawo ochrony środowiska (Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zm.), - W graniach planu należy stosować się do ww. ustawy. Dodatkowo projekt planu dla terenów MN, MN/U, U, RM, 6RM, UP, 1R, ustala zakaz*

lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

- 2) *umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką, - W granicach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia. Ponadto na terenie planu nie zaobserwowano dziko występujących zwierząt, ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu.*
- 3) *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeśli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; - w wyniku ustaleń mpzp w granicach Planu zostaną zachowane tereny leśne, ponadto wprowadzone zostaną tereny zieleni urządzonej. W terenach komunikacji dopuszczono tereny zieleni urządzonej.*
- 4) *pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; - Ustalenia projektu Planu nie spowodują zagrożenia dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt. Projekt planu dla terenów MN, MN/U, U, RM, 6RM, UP, 1R, ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.*
- 5) *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych, - Projekt planu uwzględnia ukształtowanie terenu opracowania. Teren prawie w całości buduje wysoczyzna morenowa płaska (wysokości względne do 2 m, nachylenie do 2°), która w północno-wschodniej części analizowanego terenu przechodzi w wysoczyznę morenową falistą (wysokości względne 2-5 m, nachylenie około 5°). Nachylenie omawianego terenu sięga maksymalnie do 4°, co pozwala na kształtowanie zabudowy zależnie od miejsca spadku: (1°-2°) pozwalają na dowolne kształtowanie zabudowy, (2°-3°) ograniczają długość budynków przy ich projektowaniu prostopadle do poziomnic, (3°-5°) warunkują usytuowanie budynków równoległe do poziomnic, (5°-7°) wymuszają zabudowę równoległą do poziomnic, w związku z czym w przypadku zastosowania się do w/w uwarunkowań posadowienia budynków nie będzie wymagało zabiegów niwelacyjnych lub będą one niewielkie.*
- 6) *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalnej gospodarki wodnej lub rybackiej; - Nie przewiduje się, iż w wyniku lokalizacji na tych terenach zabudowy dopuszczonej ustaleniami analizowanego dokumentu*

spowoduje się zmianę stosunków wodnych. Woda do celów bytowych i przeciwpożarowych będzie doprowadzana do budynków z sieci wodociągowej, a odprowadzanie ścieków bytowych do układu kanalizacyjnego.

- 7) *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia. Obszar Planu znajduje się w odległości większej niż 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych występujących w Górznieńsko-Lidzbarskim Parku Krajobrazowym.*
- 8) *likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obiektów wodno-błotnych, - obszary takie nie występują w granicach terenu objętego analizowanym dokumentem.*
- 9) *wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych, - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia.*
- 10) *prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową, , - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia.*
- 11) *utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych, , - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia.*
- 12) *organizowania rajdów motorowych i samochodowych, - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia.*
- 13) *używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych. - obszary takie nie występują w granicach terenu objętego analizowanym dokumentem.*

Zgodnie z Rozporządzeniem Nr 109 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 3 listopada 2008 r. w sprawie **Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry** (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 176, poz. 2577), na Obszarze tym wprowadza się następujące zakazy:

- 1) *zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką; - W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia. Ponadto na terenie planu nie zaobserwowano dziko występujących zwierząt, ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu.*
- 2) *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z*

2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.); - W graniach planu należy stosować się do ww. ustawy. Dodatkowo projekt planu dla terenów MN, MN/U, U, RM, 6RM, UP, 1R, ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

- 3) *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych; - w wyniku ustaleń mpzp w granicach Planu zostaną zachowane tereny leśne, ponadto wprowadzone zostaną tereny zieleni urządzonej. W terenach komunikacji dopuszczono tereny zieleni urządzonej.*
- 4) *wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu; - Ustalenia projektu Planu nie spowodują zagrożenia dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt. Projekt planu dla terenów MN, MN/U, U, RM, 6RM, UP, 1R, ustala zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.*
- 5) *wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych; - Projekt planu uwzględnia ukształtowanie terenu opracowania. Teren prawie w całości buduje wysoczyzna morenowa płaska (wysokości względne do 2 m, nachylenie do 2°), która w północno wschodniej części analizowanego terenu przechodzi w wysoczyznę morenową falistą (wysokości względne 2-5 m, nachylenie około 5°). Nachylenie omawianego terenu sięga maksymalnie do 4°, co pozwala na kształtowanie zabudowy zależnie od miejsca spadku: (1°-2°) pozwalają na dowolne kształtowanie zabudowy, (2°-3°) ograniczają długość budynków przy ich projektowaniu prostopadle do poziomnic, (3°-5°) warunkują usytuowanie budynków równoległe do poziomnic, (5°-7°) wymuszają zabudowę równoległą do poziomnic, w związku z czym w przypadku zastosowania się do w/w uwarunkowań posadowienia budynków nie będzie wymagało zabiegów niwelacyjnych lub będą one niewielkie.*
- 6) *dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka; - Nie przewiduje się, iż w wyniku lokalizacji na tych terenach zabudowy dopuszczonej ustaleniami analizowanego dokumentu spowoduje się zmianę stosunków wodnych. Woda do celów bytowych i przeciwpożarowych będzie doprowadzana do budynków z sieci wodociągowej, a odprowadzanie ścieków bytowych do układu kanalizacyjnego.*

- 7) *likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych; . - obszary takie nie występują w granicach terenu objętego analizowanym dokumentem.*
- 8) *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. – W graniach planu należy stosować się do ww. rozporządzenia. Na rysunku Planu wyznaczono informacyjnie granicę strefy 100 m od rzeki Wel znajdującej się poza granicami Planu, a położonej na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego, od której odsunięto nieprzekraczalną linię zabudowy. Wyjątkiem jest teren 6RM, w którym w północnej części terenu (na działce nr 158/22) ze względu na położenie istniejących budynków częściowo linię zabudowy przybliżono do rzeki. Ponadto Obszar Planu znajduje się w odległości większej niż 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych występujących w OChK-u Doliny Górnej Wkry.*

Ponadto projekt Planu zawiera ustalenia dotyczące granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie odrębnych przepisów mówiące o położeniu lub częściowym położeniu danych obszarów funkcjonalnych w Welskim Parku Krajobrazowym, Górznieńsko-Lidzbarskim Parku Krajobrazowym i Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry, dla których obowiązują ograniczenia w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu zawarte w przepisach odrębnych.

Zabudowie wiejskiej towarzyszą ogrody i sady. Są to zarówno typowe zbiorowiska ruderalne, jak też rośliny hodowane - ogrodowe. Drogom towarzyszą pojedyncze drzewa. Na polach porastają pojedyncze drzewa i zakrzewienia śródpolne.

Zbiorowiska segetalne występujące zwykle na obrzeżach pól, przydrożach i miedzach, reprezentowane są głównie przez: komosy, wierzbówki, babki i bylice.

Najbardziej rozpowszechnionymi zbiorowiskami ruderalnymi jest zespół bylicy pospolitej i wrotycza zwyczajnego. Jego płaty wykształcają się na zasobnych w biogeny nieużytkach, przydrożach, gruzowiskach, przypłociach i zbudowane są przeważnie z: bylicy pospolitej, wrotycza zwyczajnego, perzu właściwego i krwawnika pospolitego. Na żyznych zasobnych w próchnicę siedliskach śmietników i pod płotami rosną: pokrzywa zwyczajna, śláz, rdest ptasi, szarłat biały i inne. Na podwórkach dominuje babka zwyczajna, mniszek pospolity.

Pozostawienie terenów leśnych jest działaniem ważnym i korzystnym z punktu środowiska przyrodniczego. Zachowanie tu dotychczasowego sposobu zagospodarowania może pozytywnie wpłynąć na różnorodność biologiczną oraz umożliwić ewentualną migrację zwierząt, jednak będą to oddziaływania niewielkie. Zgodnie z zapisami Planu ustala się w tych terenach ochronę i kształtowanie ładu przestrzennego zgodnie z przepisami odrębnymi.

W odniesieniu do występujących na omawianym obszarze gatunków roślin objętych ochroną, które mogą ulec zniszczeniu podczas realizacji inwestycji, należy stwierdzić, że są to gatunki szeroko rozpowszechnione i niezagrożone. Wymienione gatunki roślin

są charakterystyczne dla nieużytków, terenów ruderalnych, obrzeży łąk i pastwisk. Polom uprawnym, nieużytkom, osadom ludzkim, drogom towarzyszy roślinność segetalna i ruderalna. Są to synantropijne zbiorowiska roślin jednorocznych i wieloletnich. Zbiorowiska segetalne, reprezentowane są głównie przez wierzbówki komosy. Najbardziej rozpowszechnionymi zbiorowiskiem ruderalnym jest zespół bylicy pospolitej i wrotczyca zwyczajnego. Ich zasoby lokalne są znaczne i utrata niewielkiej części z nich nie spowoduje zagrożenia dla populacji tych gatunków.

Na terenie objętym granicami analizowanego dokumentu, w jego środkowej części występują dwa niewielkie zbiorniki wodne, znajdujące się poza obszarami chronionymi z mocy ustawy o ochronie przyrody, oraz jeden zbiornik wodny znajdujący się w terenie 6RM. Zbiornik wodny o kształcie prostokąta znajdujący się w terenie 6RM powstał w ramach funkcjonowania gospodarstwa, a jego lokalizacja oraz kształt świadczą o pochodzeniu antropogenicznym. Zbiornik ten znajduje się w odległości większej niż 100 m od rzeki Wel. W związku z powyższym projektowane zagospodarowanie nie stoi w kolizji z zakazem zabudowy w 100 m strefie.

Obszary zidentyfikowane jako ciek wodny czy zbiornik wodny należy traktować jako potencjalne miejsca rozrodu płazów i z tego względu traktować jako siedliska chronione. W analizowanym dokumencie jak i w jego bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się tereny wód śródlądowych, jednak nie planuje się na nich żadnych działań w sposób mogący wpłynąć na stosunki wodne oraz nie przewiduje się oddziaływania na potencjalne siedliska płazów i gadów.

Podczas wizji terenowej odbytej w kwietniu 2016 r. nie zaobserwowano w omawianym terenie zwierzyny płowej oraz nie zaobserwowano miejsc lęgowych.

Fotografia 1 widok na teren objęty granicami analizowanego dokumentu.

Źródło: opracowanie własne.

Oddziaływania związane z bezpośrednią zmianą uwarunkowań siedliskowych (czasowo i na stałe) mają istotne znaczenie przede wszystkim w przypadku lokalizacji zabudowy w miejscach lęgów ptaków. Awifauna terenu związana jest głównie uprawami rolnymi, lasami, nieużytkami oraz okoliczną zabudową mieszkaniową i zagrodową. Występują tu tylko gatunki ptaków z rzędu wróblowatych (m.in. wróble, mazurki, sikory, muchołówka, zięby). Jednakże na analizowanym terenie podczas wizji terenowej przeprowadzonej późną jesienią nie stwierdzono tu miejsc żerowania i miejsc lęgowych. Podczas realizacji zabudowy i związanych z tym uciążliwościami, które wynikają z pracy sprzętu budowlanego (hałas, spaliny, drgania, zagrożenie fizyczne) i dojazdami na place budowy, ptaki i inne zwierzęta prawdopodobnie okresowo przeniosą się na tereny sąsiednie. Nie dotyczy to gatunków, które łatwo ulegają synantropizacji i posiadają duże zdolności adaptacyjne do zmiennych warunków środowiskowych. Po zakończeniu procesu inwestycyjnego nastąpi powrót wielu

gatunków w sąsiedztwo miejsc realizacji prac dlatego ważne jest zachowanie w tym obszarze terenu zieleni naturalnej i wód śródlądowych. Źródłem hałasu w fazie likwidacji będą podobnie jak podczas budowy przede wszystkim maszyny i urządzenia budowlane takie jak: koparka, spychacz, urządzenia dźwigowe oraz transport ciężarowy. Zakładając ograniczony czas pracy tych urządzeń oraz zastosowanie nowoczesnych technologii, można wnioskować, że uciążliwość akustyczna występująca w fazie likwidacji będzie krótkotrwała i nie będzie znacząca dla środowiska.

Projekt planu przewiduje wycięcie ok. 0,2506 ha lasów należących do Skarbu Państwa i ok. 0,7707 ha lasów prywatnych w celu lokalizacji publicznej drogi klasy głównej i lokalnej oraz tereny zieleni urządzonej. Fragment ten buduje w przeważającej mierze sosna zwyczajna oraz w mniejszym stopniu świerk, dąb i modrzew europejski. Oba fragmenty terenu leśnego stanowią skraj lasu - pas szerokości ok. 5 m i długości ok. 415 m oraz pas szerokości ok. 6 m i długości ok. 25 m. wycinka tych fragmentów terenów leśnych stanowiących skraj lasów nie powinna negatywnie wpłynąć na różnorodność biologiczną wskazanego kompleksu leśnego zwłaszcza, że zachowane zostaną zadrzewienia. Zachowanie biocenoz leśnych nie wskazanych w ewidencji jako las przyczyni się do zachowania różnorodności biologicznej siedlisk obrębu kompleksu leśnego w gminie Lidzbark.

Charakter analizowanego terenu i cechy jego otoczenia mogą wykazywać, iż teren objęty granicami omawianego projektu planu może stanowić potencjalne miejsce bytowania zwierząt oraz wykazywać cechy funkcji potencjalnego lokalnego korytarza ekologicznego. Według koncepcji krajowej sieci ekologicznej „EKONET-POLSKA teren opracowania częściowo (południowa część terenu) położony jest w zasięgu głównego Północno-Centralnego krajowego korytarza ekologicznego Dolina Drwęcy – Dolina Dolnej Wisły Wschodni. Tereny leśne, wraz z wodami powierzchniowymi oraz strefami ekotonowymi, stanowią lokalne elementy jego sieci.

Z uwagi na bliskość i bezpośrednie sąsiedztwo omawianego terenu względem kompleksu leśnego Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego, Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry i Welskim Parkiem Krajobrazowym, a także położonym w odległości ok. 870 m na północny zachód Jeziolem Zawórzno i ok. 1,7 km na północ Jeziolem Lidzbarskim sprawia, iż obszar omawianego terenu może również przejawiać cechy lokalnego korytarza ekologicznego.

Oddziaływanie na zwierzęta mogłoby nastąpić poprzez utratę potencjalnych żerowisk, jednakże biorąc pod uwagę sąsiedztwo omawianego terenu oraz tempo inwestowania oddziaływanie to będzie niewielkie lub wcale nie wystąpi. Wyparta fauna lądowa prawdopodobnie przemieści się w stronę północną, zachodnią, południową i południowo wschodnią pozostając w zasięgu kompleksów leśnych i granic obszarów chronionych z mocy ustawy o ochronie przyrody, znajdując sobie nowe siedliska. Podsumowując inwestycje przewidziane w planie nie zagrażą funkcjom ekologicznym gminy Lidzbark.

Obszary Natura 2000 wyznacza się dla ochrony składników przyrody uwzględnieniem uwarunkowań gospodarczych. Jednakże nie ma bezwzględnego zakazu jakichkolwiek działań na obszarach Natura 2000, a zasady ich funkcjonowania i ochrony regulują artykuły od 25 do

39 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody. Z uwagi na odległość obszaru objętego projektem planu od najbliższych obszarów Natura 2000 (najbliższy specjalny obszar specjalnej ochrony Natura 200 - obszar ptasi Doliny Wkry i Mławki PLB140008 położony jest ok. 4,56 km na południowy wschód od analizowanego terenu, natomiast obszar siedliskowy Ostoja Lidzbarska PLH280012 położony jest ok. 150 m na zachód od terenu, nie przewiduje się by realizacja ustaleń MPZP mogła w jakikolwiek sposób oddziaływać na te tereny.

Ze względu na potencjalne oddziaływanie realizowanej inwestycji na przedmioty rozpoznania tj. florę i siedliska przyrodnicze, ocenia się że analizowane przedsięwzięcie nie będzie generowało znaczącego negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Nie dochodzi bowiem do żadnej kolizji i nie zostaje zajęty cenny siedliskowo teren.

9.8. Zasoby naturalne

W wyniku realizacji wskazanego zainwestowania nie będą wykorzystane żadne zasoby naturalne, a ustalenia projektu MPZP ograniczone będą wyłącznie do gleb. W związku z tym, iż analizowany teren znajduje się w granicach administracyjnych miasta, którego rozwój przestrzenny wiąże się z przeznaczaniem nowych terenów na cele budowlane – wnioskuje się, iż nie dojdzie do ubytku rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

9.9. Zabytki i obiekty o wartościach kulturowych

W granicach analizowanego terenu występują obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Wszelkie działania inwestycyjne w obrębie i na obiektach ujętych w gminnej ewidencji zabytków podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego, ustalenia ust. 5 Planu nie obowiązują w przypadku wykreślenia obiektu z wojewódzkiej ewidencji zabytków i gminnej ewidencji zabytków.

W terenie opracowania nie występują stanowiska archeologiczne. Jednakże na omawianym terenie w jego wschodniej części występuje umocnienie polowe z 1939 r.

Przy realizacji działań inwestycyjnych można natrafić na przedmioty o znaczeniu historycznym, w związku z czym w takim przypadku należy postępować zgodnie z zapisami zawartymi w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, które precyzują procedurę postępowania w takim przypadku.

9.10. Oddziaływanie na ludzi

O znaczącym oddziaływaniu na zdrowie ludzi można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy jakości środowiska określone w przepisach prawa. Analiza zapisów projektu MPZP nie pozwala na domniemywanie, by ich realizacja mogła powodować przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń powietrza, poziomów hałasu czy natężenia pól elektromagnetycznych. Wartości te powinny być bezwzględnie dotrzymanywane m. in. przez gestorów sieci elektroenergetycznych, eksploatujących instalacje emitujące hałas i zanieczyszczenia do powietrza czy władających drogami publicznymi. W wyniku realizacji

ustaleń planu będzie miało miejsce uporządkowanie parametrów zabudowy co wpłynie pozytywnie na ład przestrzenny, a pośrednio również na postrzeganie wizualne środowiska.

9.11. Dobra materialne

Do dóbr materialnych zlokalizowanych na omawianym terenie zaliczyć można przede wszystkim istniejącą zabudowę, sieć infrastruktury technicznej i komunikacyjnej. Zapisy zawarte w projekcie planu ochraniają ten zasób przed degradacją dopuszczając jego modernizację i rozbudowę, w oparciu o zasady ładu przestrzennego i ochrony środowiska. Nie przewiduje się by realizacja ustaleń dokumentu mogła w znaczący sposób wpływać na obniżenie wartości nieruchomości, lub ograniczać ich użytkowanie. W analizowanym projekcie planu miejscowego zawarto zapis „zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji”.

9.12. Gospodarka odpadami

Potencjalny rozwój zabudowy zwiększy ilość wytwarzanych odpadów komunalnych i przemysłowych. Wytwórcy odpadów będą, jak dotychczas, zobowiązani do gospodarowania nimi zgodnie z istniejącymi regulacjami prawnymi w tym zakresie, co pozwoli na bezpieczne unieszkodliwianie i odzysk powstałych odpadów z maksymalnie możliwym ograniczeniem ich wpływu na środowisko. W celu ograniczenia oddziaływania gospodarki odpadami na środowisko konieczny jest stały nadzór uprawnionych podmiotów nad przestrzeganiem przepisów ustawy o odpadach i innych przepisów regulujących sposób postępowania z odpadami komunalnymi. Analizowany dokument ustala segregację i zagospodarowanie odpadów, zgodnie z lokalnymi przepisami oraz przepisami odrębnymi.

9.13. Ocena oddziaływania – Synteza

Inwestycje przewidziane w analizowanym dokumencie wpływać będą w niewielkim stopniu na pogorszenie stanu jakości środowiska przyrodniczego. Wystąpi kilka negatywnych zespołów zmian, które jednak przy odpowiednio prowadzonych zabiegach zabezpieczających mogą być w dużym stopniu ograniczone.

W poniższej macierzy przedstawiono przewidywanie oddziaływania skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu MPZP na elementy środowiska przyrodniczego. W tym miejscu należy jednak zaznaczyć, że ostatecznie o charakterze, trwałości, odwracalności i natężeniu oddziaływania decydować będzie wiele czynników, które z uwagi na specyfikę ocenianego dokumentu, a w szczególności jego ogólność i ramowy charakter na obecnym etapie nie są znane.

Tabela 2. Wpływ ustaleń analizowanego projektu planu na poszczególne elementy środowiska.

<i>Element środowiska</i>	<i>Rodzaj oddziaływania</i>	<i>Ocena skutków oddziaływania</i>
bioróżnorodność	Zachowanie istniejących lasów, drzew wzdłuż dróg, wprowadzenie terenów zieleni	bezpośrednie, długoterminowe, pozytywne

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

<i>Element środowiska</i>	<i>Rodzaj oddziaływania</i>	<i>Ocena skutków oddziaływania</i>
	urządzonej, wprowadzenie nowych zadrzewień i zakrzewień zgodnych z miejscowymi warunkami siedliskowymi w formie grup drzew i krzewów oraz w szpalerach wzdłuż ciągów komunikacyjnych i granic własności	
ludzie	zmiana krajobrazu	skumulowane, długoterminowe, obojętne
	zmiana klimatu akustycznego	Pośrednie, chwilowe (uzależnione od intensywności ruchu), negatywne
	zwiększone zanieczyszczenie powietrza oraz emisja hałasu na etapie budowy	pośrednie, krótkoterminowe, chwilowe, negatywne
zwierzęta	ewentualne migracje na tereny sąsiadujące	bezpośrednie, długoterminowe, negatywne
rośliny	Zachowanie dużych powierzchni biologicznie czynnej	bezpośrednie, długoterminowe, pozytywne
	Zachowanie małych powierzchni biologicznie czynnej	bezpośrednie, długoterminowe, negatywne
wody	Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	bezpośrednie, długoterminowe, pozytywne
powietrze	Zwiększone zanieczyszczenie powietrza na etapie budowy	bezpośrednie, krótkoterminowe, chwilowe, negatywne
litosfera	usunięcie warstwy litosfery w miejscu posadowienia fundamentów i dróg	bezpośrednie, długoterminowe, stałe, obojętne/ negatywne
krajobraz	zmiana krajobrazu	wtórne, długoterminowe, obojętne/ negatywne
Obiekty objęte ochroną konserwatorską	Powstanie terenów zabudowanych i komunikacji	bezpośrednie, długoterminowe, stałe, obojętne/ negatywne
klimat, w tym akustyczny	możliwy wzrost hałasu	Pośrednie, chwilowe (uzależnione od intensywności ruchu), negatywne
Miejsca odpoczynku i żerowania zwierząt	Brak jest informacji jakoby teren wykorzystywany był jako miejsce odpoczynku i żerowania zwierząt, obecność we wskazanym terenie oraz w sąsiedztwie terenów usługowych temu nie sprzyja.	
Obszary objęte formami ochrony przyrody	Projekt uwzględnia zakazy i nakazy obowiązujące w Welskim Parku Krajobrazowym, Górnienieńsko-Lidzbarskim Parku Krajobrazowym, Obszarze Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry.	bezpośrednio
wpływ na gatunki ujęte w Konwencji Berneńskiej, Bońskiej, przepisach UE oraz w czerwonych listach i czerwonych księgach gatunków zagrożonych.	Nie przewiduje się	brak

Nie przewiduje się, iż realizacja ustaleń planu, przy uwzględnieniu wszystkich zapisów Planu będą znacząco negatywnie wpływać na stan środowiska i życie ludzi.

X. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE SUKZP

Rozwiązania polityki przestrzennej przedstawione w analizowanym dokumencie są wyrazem zapotrzebowania na obszary inwestycyjne gminy i miasta oraz lokalnej społeczności na tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej. Tereny te zlokalizowane są w obszarach o średnim potencjale przyrodniczym, a przyjęte w analizowanym dokumencie rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem i zapewniające rozwój zrównoważony. W związku z czym nie przewiduje się by mogły one w sposób istotny wpływać na środowisko.

„Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym”⁵ (za pracą zbiorową pod red. Romana Bednarka) przedstawia rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie, które dotyczą tylko terenów, na których w efekcie realizacji zapisów ustaleń dokumentu planistycznego wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Analizowany dokument nie wprowadza zapisów w efekcie realizacji, których wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. W związku z czym nie zachodzi konieczność przedstawiania propozycji rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie analizowanego planu miejscowego.

XI. NAPOTKANE TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCE Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY

Prognozę zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.) sporządzono stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark nie napotkano większych trudności. Analizowany dokument wprowadza wiele nowych funkcji w porównaniu do stanu istniejącego terenu, z którymi związane jest potencjalne oddziaływanie na elementy środowiska przyrodniczego. W niniejszej Prognozie zastosowano metody eksperckie mające w możliwie najbardziej dokładnym stopniu określić charakter i natężenie oddziaływania. Jednakże ostatecznie o charakterze oddziaływania zdecyduje konkretne zagospodarowanie terenu, a na etapie prognozy znana jest jedynie dopuszczona ustaleniami dokumentu funkcja terenu. Prognozując oddziaływanie na środowisko kierowano się potencjalnymi zagrożeniami związanymi z funkcją terenu, a nie z konkretną technologią, jaka może być zastosowana.

⁵ Bednarek R, Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań, 2012

XII. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

W przypadku analizowanego projektu miejscowego planu ze względu na położenie terenu objętego jego ustaleniami oraz charakter tych ustaleń nie stwierdzono znaczącego oddziaływania na przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Jednakże w celu minimalizacji przewidywanych negatywnych skutków dla środowiska naturalnego i życia ludzi, wywołanych realizacją ustaleń zawartych w projekcie omawianego planu, proponuje się przestrzeganie następujących zaleceń, nakazów i zasad:

- ograniczenie do niezbędnego minimum prac trwale przekształcających rzeźbę terenu,
- chronić wody powierzchniowe i podziemne przed zanieczyszczeniami antropogenicznymi, przez prowadzenie prawidłowej gospodarki wodno – ściekowej i odpadami, m. in. poprzez przyłączenie do kanalizacji sanitarnej,
- zachować w maksymalnym stopniu istniejące zadrzewienia, a w przypadku ich usunięcia zastosować kompensację przyrodniczą z rodzimych gatunków drzew i krzewów,
- zachowanie i utrzymanie zróżnicowanych form użytkowania - zadrzewień przydrożnych i śródpolnych, terenów wód, które korzystnie wpływają na utrzymanie lub wzrost różnorodności biologicznej, poprzez wytworzenie warunków ostojowych dla jak największej liczby zwierząt,
- zachowanie jak największej powierzchni biologicznie czynnej,
- stosowanie szpalerów zieleni lub innej formy osłony zielenią elementów negatywnie oddziałujących na walory krajobrazowe środowiska,
- wprowadzanie pasów szpalerów zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych mających na celu zapobieganie przekroczenia standardów akustycznych i aerosanitarnych,
- ograniczenie uciążliwości prowadzonej działalności w zakresie emisji hałasu, wibracji,
- zakaz lokalizacji działalności i przedsięwzięć związanych ze stosowaniem substancji stanowiących szczególne zagrożenie dla środowiska,
- nakaz lokalizowania kanalizacji sanitarnej łącznie z siecią wodociągową, zgodnie z ustawą prawo wodne,
- dopuszczenie stosowanie ekologicznych źródeł ogrzewania budynków,
- zachowanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku wynikających z przepisów odrębnych dla terenów objętych ochroną akustyczną,
- rozwiązanie odprowadzania wód opadowych i roztopowych z ciągów komunikacyjnych, placów, parkingów i innych powierzchni zanieczyszczonych oraz oczyszczanie ich zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- stosowanie ogrzewania gazowego, olejowego, elektrycznego oraz źródeł czystej energii takich jak: pompy ciepłe, kolektory słoneczne itp..

XIII. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE

Ustalenia i położenie terenu analizowanego planu miejscowego, który zlokalizowany jest w linii prostej do najbliższej granicy państwa (północnej) w odległości około 130 km, sprawiają, iż stosownie do działu VI, ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 353), dotyczącego postępowania w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów, nie wystąpi oddziaływanie transgraniczne na środowisko krajów sąsiednich.

XIV. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Analiza skutków ustaleń projektu MPZP powinna odbywać się na zasadzie monitoringu przez organy władzy samorządowej. Systematyczny monitoring podstawowych komponentów środowiska tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz wskazać dalsze kierunki jego ochrony. Stan środowiska podlegać będzie ocenie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, natomiast wyniki będą publikowane w corocznych raportach przez właściwego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska.

W ramach wydawanych decyzji administracyjnych (oraz na podstawie wizji terenowych) dokonywana będzie analiza oraz ocena spełnienia wymogów postawionych w zapisach miejscowego planu, dotyczących np. wskaźników intensywności zabudowy, powierzchni biologicznie czynnych itp.

XV. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Skala zmian projektowanego planu miejscowego w porównaniu do stanu istniejącego jest znaczna.
2. Omawiany projekt dokumentu nie wprowadza nowych funkcji, które mogłyby w znaczący negatywny sposób oddziaływać na poszczególne elementy środowiska oraz na środowisko jako całość.
3. Wpływ na niektóre elementy środowiska przyrodniczego można ograniczyć lub wyeliminować poprzez zastosowanie odpowiednich zabezpieczeń technicznych, zgodnych z zapisami projektu dokumentu oraz ustaleniami niniejszej Prognozy.
4. Wprowadzenie nowych funkcji wiąże się z obowiązkami nakładanymi na właścicieli lub użytkowników terenów objętych analizowanym dokumentem (tj. gospodarki odpadami, gospodarki wodno-ściekowej, emisji do powietrza oraz zapewnienia komfortu akustycznego).

5. Analiza ocenianego dokumentu wykazała, iż ustalenia w nim zawarte nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na środowisko oraz na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz spójność i integralność tych obszarów.
6. W celu ochrony środowiska nakazuje się stosowanie się do zakazów i nakazów obowiązujących na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego.
7. W celu ochrony środowiska nakazuje się stosowanie się do zakazów i nakazów obowiązujących na terenie Górznieńska-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego.
8. W celu ochrony środowiska nakazuje się stosowanie się do zakazów i nakazów obowiązujących na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Górnej Wkry.
9. Informacje zawarte w niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko są opracowane odpowiednio do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane są do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu, zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, o udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.).

XVI. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obrębie geodezyjnym Jamielnik oraz Klonowo, gmina Lidzbark została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 z późn. zm.).

Podstawowym celem niniejszej prognozy jest wskazanie, jak ustalenia określone w projekcie MPZP wpłyną na środowisko. Zgłębiono dostępną literaturę oraz wzięto pod uwagę obecny stan zagospodarowania omawianego terenu. Zweryfikowano go z mapami topograficznymi i ewidencyjnymi podczas wizji terenowej przeprowadzonej na potrzeby niniejszej Prognozy. Zaznajomiono się z danymi ekofizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi analizowany obszar jak i tereny sąsiadujące. Przeanalizowano i oceniono istniejący stan środowiska oraz określono potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu. Wykonano macierz oddziaływań ustaleń dokumentu na poszczególne elementy środowiska oraz na środowisko przyrodnicze jako całość oraz określono potencjalne oddziaływania na środowisko, które mogą wynikać z realizacji tych ustaleń.

Na terenie widoczna jest presja zabudowy, a Plan ma za zadanie ujednoczyć parametry zabudowy i zagospodarowania terenu objętego miejscowym planem.

Ustalono wytyczne zmian w strukturze przestrzennej omawianego terenu oraz w przeznaczeniu wydzieleni funkcjonalnych wraz z dopuszczalnym ich zakresem i ograniczeniami oraz wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów. Wskazano obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, a także ochrony krajobrazu kulturowego.

Analizowany Plan miejscowy przewiduje następujące przeznaczenie terenu zgodnie z ustaleniami wskazanymi w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta i gminy Lidzbark:

- 1) MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- 2) MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej nieuciążliwej,
- 3) U – tereny zabudowy usługowej,
- 4) RM – tereny zabudowy zagrodowej,
- 5) UP – teren zabudowy usług publicznych,
- 6) ZP – tereny zieleni urządzonej,
- 7) ZL – tereny lasów,
- 8) R – tereny rolnicze,
- 9) IT – teren infrastruktury technicznej,
- 10) KDZ – tereny publicznych dróg klasy zbiorczej,
- 11) KDL – tereny publicznych dróg klasy lokalnej,
- 12) KDD – tereny publicznych dróg klasy dojazdowej,
- 13) KX – tereny ciągu pieszego,
- 14) KDW – tereny dróg wewnętrznych.

Analizie poddano wpływ realizacji ocenianego dokumentu na poszczególne komponenty środowiska, takie jak: wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi, krajobraz oraz zdrowie ludzi, emisję hałasu i zabytki. W wyniku tej analizy ustalono, że oceniany dokument uwzględnia obowiązek ochrony tych elementów środowiska w sposób obszerny, a jego ustalenia nie będą w istotny, negatywny sposób oddziaływały na środowisko i zdrowie ludzi. Projekt Planu nie zastrzega obszarów funkcjonalnych pod przedsięwzięcia mające duży potencjał zagrożeń dla środowiska i nie powoduje wystąpienia ryzyka znaczących przekształceń istniejącego zagospodarowania terenu.

Analizując ustalenia ocenianego dokumentu należy uznać, iż proponowana skala zmian jest znaczna. Analizowany dokument w porównaniu do stanu istniejącego przeznacza większość terenów obecnie użytkowanych rolniczo pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną, mieszkaniową jednorodziną z usługami, usługi, usługi publiczne oraz infrastrukturę techniczną. Jednocześnie zachowuje i chroni tereny lasów.

Rzeczywiste oddziaływanie na środowisko przyrodnicze będzie rezultatem ustaleń zawartych w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz stopnia realizacji tych ustaleń. Wprowadzane planem ustalenia wpływają korzystnie na środowisko przyrodnicze m.in. poprzez zachowanie terenów lasów, wprowadzenie do otoczenia terenów zieleni urządzonej, a także dopuszczenie zieleni urządzonej w terenach oznaczonych jako IT, KDZ, KDL, KDD, KX, KDW. Ustala segregację i zagospodarowanie odpadów, zgodnie z lokalnymi przepisami oraz przepisami odrębnymi. Analizowany dokument wprowadza zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej oraz ustala odprowadzanie ścieków bytowych do układu kanalizacyjnego, a zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych w granicach działki, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Ponadto analizowany dokument swymi ustaleniami zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze oraz potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem obiektów infrastruktury technicznej i komunikacji.

Teren cechuje się średnią różnorodnością zwierząt i roślin. Większość analizowanego terenu znajduje się poza obszarami chronionymi z mocy ustawy o ochronie przyrody, jednakże w wschodniej - północno wschodniej części terenu około 11 ha znajduje się w granicach Welskiego Parku Krajobrazowego. W tej części terenu, wschodniej południowo wschodnie części, około 18 ha położone jest w Obszarze Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry. Niewielki fragment około 1 ha w środkowo południowej części terenu objętego granicami analizowanego Planu położony jest również w zasięgu Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego.

Z uwagi na bliskość i bezpośrednie sąsiedztwo omawianego terenu względem kompleksu leśnego Górznieńsko-Lidzbarskiego Parku Krajobrazowego, Obszarem Chronionego Krajobrazu Doliny Górnej Wkry i Welskim Parkiem Krajobrazowym, a także położonym w odległości ok. 870 m na północny zachód Jeziorem Zawórzno i ok. 1,7 km na północ Jeziorem Lidzbarskim sprawia, iż obszar omawianego terenu może również przejawiać cechy lokalnego korytarza ekologicznego.

Oddziaływanie na zwierzęta mogłoby nastąpić poprzez utratę potencjalnych żerowisk, jednakże biorąc pod uwagę sąsiedztwo omawianego terenu oraz tempo inwestowania oddziaływanie to będzie niewielkie lub wcale nie wystąpi. Wyparta fauna lądowa prawdopodobnie przemieści się w stronę północną, zachodnią, południową i południowo wschodnią pozostając w zasięgu kompleksów leśnych i granic obszarów chronionych z mocy ustawy o ochronie przyrody, znajdując sobie nowe siedliska. Podsumowując inwestycje przewidziane w planie nie zagrażają funkcjom ekologicznym gminy Lidzbark.

W granicach analizowanego terenu (na terenach MN i MN/U) występują obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków w obrębie i na obiektach których wszelkie działania inwestycyjne podlegają przepisom odrębnym dotyczącym ochrony i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego. Na omawianym terenie w jego wschodniej części występuje umocnienie polowe z 1939 r.